

Jaarverslag 2022

Open Deur vzw – Porte Ouverte asbl

Kogelstraat 30 te 1000 Brussel

porte-ouverte@open-deur.be

Ondernemingsnr: 0413591766

BE61973466141517

RPR Brussel

T02/513.01.08

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Inhoud

Inleiding	5
Voorstelling van het onthaaltehuis	6
Het publiek	6
Historiek	6
Infrastructuur	7
Het team	7
Werking en methodologie	8
Onthaal en werking	8
Teamvergadering en supervisie	10
Werkmethode	11
Psycho-sociale begeleiding	11
Nachtpermanentie	12
Animaties en activiteiten voor de bewoners	13
Huisvestingsatelier	13
Sportactiviteiten	14
Massage	14
Relaxatiesessies	15
Gezond vieruurtje	15
Groene Vingers	16
Article 27	17
Praatgroepen	18
Activiteiten met Hobo	18
Voorstelling van de kinderwerking	19
Statistische gegevens	27
Gegevens over de onthaalde vrouwen	27
Gegevens over de kinderen	41
Het werk met de vaders	48
De socialiseringswandelingen en culturele uitstappen met de nachtbegeleiders	50
Interview met Bernie Feyer van DANA	53
Bezoeken, supervisie, vergaderingen en vormingen	55
Het team-De Raad van Bestuur	58
Subsidies	60
Lijst van organisaties	61

Inleiding

2022

Ons jaarverslag begint met een algemene voorstelling van het onthaaltehuis: het ontstaan van Open Deur, het team, de werking, de methodologie en de psycho-sociale begeleiding die we bieden zowel aan volwassenen als aan kinderen.

Er is ook een aanbod van activiteiten en animaties zowel voor de opgenomen vrouwen als voor de kinderen. Er zijn huisvestingsateliers voor het zoeken naar een woning, kindervergaderingen rond bepaalde thema's, een project "groene vingers" en andere socio-culturele activiteiten.

Nieuw dit jaar is het relaxatie-atelier. Ook nieuw is dat we vanaf nu gebruik kunnen maken van artikel 27 voor culturele activiteiten.

Dit alles aanvullend op de psycho-sociale begeleiding. We vinden het belangrijk om een breed aanbod te doen, nieuwe dingen te laten ontdekken die versterkend kunnen werken.

Een deel van ons jaarverslag bestaat uit cijfers over de opgevangen vrouwen en kinderen. Op die manier krijgen we een overzicht van aantallen en problematieken. Ook over de kinderverwerking zijn er aparte cijfers. Daarna volgt een beschrijving van de werking met de vaders.

Dit jaar is er een artikel over de begeleiding van moeders waarvan de kinderen elders verblijven omwille van psychische problemen van de moeder.

Dana, die al meer dan 30 jaar zorgt voor relaxatiemassages in Open Deur, maakte een interview.

Tenslotte een aantal bedenkingen bij de evolutie van onze sector.

Er wordt veel gesproken over het groot tekort aan plaatsen in Brussel; plaatsen in kleine structuren die op middellange termijn opvang bieden en die beschikken over een kwalitatief kader zowel voor de psycho-sociale begeleiding als op het vlak van infrastructuur.

Het aantal dak-en thuislozen in Brussel is gigantisch gestegen de laatste jaren.

De coronacrisis van 2020/2021 heeft dit nog meer onder de aandacht gebracht.

Onze bevoegde voogdijminister, de Heer Maron, heeft vanaf het begin van zijn mandaat onze sector sterk gesteund. Middelen werden vrijgemaakt om de bestaande sector te versterken. Voor de onthaalhuizen betekent dit bijkomend personeel voor de na-begeleiding, het onderhoud, de administratie en de nachtpermanentie.

Voor de gehele sector was zijn bekommernis om bijkomende plaatsen te creëren, niet enkel in de noodopvang maar ook voor specifieke doelgroepen zoals slachtoffers van huishoudelijk geweld, LGBTQ+.

In dit kader heeft de GGC een projectoproep gelanceerd om bijkomende plaatsen te creëren in de middellange termijn opvang. Wij hebben die kans genomen en een dossier ingediend om onze capaciteit met 8 plaatsen te verhogen. Onze capaciteit zal dan 30 zijn. Eind 2022 werd ons dossier goedgekeurd en in ons volgend jaarverslag verneemt u er meer over.

Iram Chaudhary

Voorstelling van het onthaaltehuis

Het publiek

Ons onthaaltehuis vangt vrouwen op die al dan niet vergezeld zijn van hun kinderen en die tijdelijk niet meer in staat zijn om op een zelfstandige manier te leven, hetzij door het verlies van hun woning hetzij door omstandigheden en diverse problemen waardoor ze hun huis hebben moeten verlaten.

Dit zonder onderscheid op basis van politieke, filosofische of godsdienstige overtuigingen, culturele of raciale kenmerken, noch op basis van seksuele geaardheid.

Historiek

De geschiedenis van Open Deur begint in 1967. In de Kogelstraat heeft pater Gielen een ambulante sociale dienst opgericht die regelmatig de vraag krijgt voor onderdak. Hij creëert daarom een opvangcentrum voor vrouwen en kinderen '**Open Deur**' in de Kogelstraat 30-32 en één voor alleenstaande mannen '**Albatros**' in de Washuisstraat. Vanaf 1973 wordt Open Deur een vzw en daarop volgt een erkenning¹ van het Ministerie van Volksgezondheid. Het onthaaltehuis wordt erkend voor 15 bedden en er is een financiële tussenkomst voor het loon van 3,5 personeelsleden en 120 frank (3 euro) per dag, per opgenomen persoon.

Bij de staatshervorming in 1990 kiest Open Deur als bicommunautaire instelling voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en valt onder een nieuwe erkenning² met 6 personeelsleden, waaronder een kinderwerkster en werkingskosten. Ondertussen is het beddenaantal opgetrokken tot 22 personen, komt er een kinderlokaal bij en wordt ook nummer 34 in de Kogelstraat in gebruik genomen.

Eveneens inhoudelijk worden er nieuwe accenten gelegd, onder andere meer aandacht voor de kinderen en werken met de vaders van de opgenomen kinderen.

Open Deur was bovendien ook actief in de bredere sector van dak- en thuislozen. Op de eerste plaats in de koepelorganisaties **AMA** en **Thuislozenzorg Vlaanderen** maar ze ligt ook mee aan de basis van de oprichting van de **Bicofederatie**.

Omwille van de nood aan goede- en betaalbare woningen wordt "**Iris**" (1981) opgericht, één van de eerste sociale verhuurkantoren in Brussel. Open Deur is ook mede-oprichter van de dienst begeleid wonen **De Schutting** in 1988.

De invulling van een zinvolle dagbezigheid is ook altijd een bekommernis geweest, vandaar dat we van bij het ontstaan van het dagcentrum **Hobo** (in 1992) betrokken waren en omwille van de nood aan meer plaatsen, kwam er in 2000 ook een nieuw onthaaltehuis voor vrouwen en kinderen: **Talita**.

Onze aandacht is steeds uitgegaan naar kwalitatieve verbeteringen op lange termijn en samen met Talita hebben we sinds een paar jaar een nieuwe dienst begeleid wonen uitgebouwd: **Aprèstoe**.

¹ KB van 10 april 1952 "voor de zedelijke aanpassing van jonge vrouwen"

² Toepassingsbesluiten van januari 2004 met de specifieke erkenning en subsidiëring van onthaaltehuizen voor vrouwen en kinderen

De recente toepassingsbesluiten van 9/05/2019 voorzien een nieuw wetgevend kader en bijkomende subsidies voor nachtpermanentie, logistiek personeel en nabegleiding.

Infrastructuur

Het onthaaltehuis bestaat uit drie gerenoveerde huizen die onderling verbonden zijn en elk drie verdiepingen tellen.

De kamers bevinden zich op de verdiepingen. Er is geen lift. Daardoor is het huis niet aangepast aan de noden van minder mobiele mensen.

Het gelijkvloers bestaat vooral uit de gemeenschappelijke ruimtes: een grote leefruimte waar er wordt gegeten met een computerhoek, een salon met televisie, een keuken, een speelruimte voor de kinderen, een binnenkoer, een bezoekersruimte, een klein bureautje en een wasplaats.

Op de verdiepingen bevinden zich 15 individuele kamers. Elke onthaalde vrouw heeft op die manier haar eigen kamer. Grotere gezinnen kunnen gebruikmaken van meerdere kamers die onderling verbonden zijn. De meeste kamers hebben een wastafel met koud water. Er zijn ook twee badkamers met een ligbad, drie doucheruimtes en zes toiletten. In elke kamer staat minstens een bed, een kleerkast, een commode, een tafel en een stoel en is er de mogelijkheid om een kinderbed toe te voegen.

Het personeel beschikt op de eerste verdieping over twee grote bureaus waar het onthaal en de permanenties plaatsvinden. Er zijn nog twee andere bureaus voor het personeel dat de kinderwerking verzorgt. De klusjesman beschikt over een atelier. Er is ook een voorraadkamer waar een voorraad aan voedsel, onderhoudsproducten en linnen opgeslagen worden. Tot slot is er een ruimte op het gelijkvloers van het huisnummer 34 met een eigen ingang. Deze wordt gebruikt als bureau voor de contacten met de vaders en als ontmoetingsruimte. Ze wordt ook gebruikt als vergaderzaal, voor de massages, animaties of andere activiteiten. Zowel in de gemeenschappelijke ruimtes als in de kamers en bureaus wordt er veel aandacht geschonken aan de inrichting om zo een aangenaam kader te bieden en een gezellige sfeer.

Het team

In 2019 bestond het team uit een directrice, zes voltijds equivalenten sociaal werkers, drie voltijds equivalenten van het Maribel-fonds en een voltijds arbeider met GESCO-statuuut. Vanaf 2020 kon het team versterkt worden door een halftijdse medewerker om de opdracht van de begeleiding van naverblijf te garanderen, een halftijdse medewerker voor administratief werk en een halftijdse medewerker voor onderhoudswerk. Deze laatste medewerker staat in voor de organisatie van de voorraad en de grote boodschappen, de netheid van de bureaus en het onderhoud van specifieke lokalen.

In 2020 hebben we ook de keuze kunnen maken om een fysieke aanwezigheid te verzekeren tijdens de nacht door hiervoor mensen aan te werven.

Zoals hierboven reeds vermeld, hebben deze veranderingen het bestaande team versterkt, dat reeds zijn specifieke invalshoeken had:

- Twee sociaal werkers die de kinderwerking verzorgen.
- Eén deeltijds sociaal werker die met de vaders werkt.
- Eén arbeider die instaat voor het onderhoud van het huis. Hij voert werken uit die het huis in goede staat houden en biedt hulp wanneer één van de opgevangen vrouwen verhuist.

Dit jaarverslag weerspiegelt de werking van het team. Binnen het kader van Open Deur werkt elk teamlid met zijn achtergrond en met zijn persoonlijke stijl. Verschillende origines binnen het team dragen ertoe bij om gewoontes en geloofsovertuigingen van sommige vrouwen beter te contextualiseren en te begrijpen.

Er worden ook meerdere talen gesproken binnen het team, wat een voordeel is. Wij begeleiden vrouwen die weinig of geen Frans en/of Nederlands begrijpen, maar die zich uitdrukken in het Engels, Arabisch, Spaans, Portugees... Dit vergemakkelijkt de tussenkomsten, zowel voor de bewoners als voor het team, zowel voor de individuele begeleiding als voor de organisatie van het groepsleven.

Werking en Methodologie

Onthaal en werking

De meeste vragen voor opvang gebeuren telefonisch. Af en toe komt er een vrouw aan de deur. In dat geval luisteren we naar de hulpvraag en als we haar niet kunnen helpen verwijzen we door naar een andere dienst. Indien we tijdens het gesprek oordelen dat we gepaste hulp kunnen bieden en er plaats is, kunnen we haar onmiddellijk opvangen. Indien mogelijk wordt deze beslissing door 2 personeelsleden genomen.

Als een sociale dienst ons contacteert, vragen we om zelf met de hulpvrager te praten zodat we al een eerste contact hebben. Zo komen we ook te weten of ze echt vragende partij is om naar het onthaalhuis te komen. We maken zo vlug mogelijk een afspraak en zorgen ervoor dat het gesprek zowel in het Frans als in het Nederlands kan plaatsvinden.

Tijdens het gesprek worden verschillende aspecten besproken zoals: de reden van de aanvraag, de oorzaak van het verlies van de woning, de administratieve- en financiële situatie, de gezondheid en familiale situatie, de noden van de vrouw en de kinderen, enz. We leggen de werking van het huis uit: 24 uur op 24 uur permanentie, 1 vaste persoon die samen met de vrouw de situatie opvolgt, het gemeenschapsleven, een eigen kamer, enz. Als de vrouw opgenomen wil worden, geven we onmiddellijk het antwoord. Als Open Deur de hulpvraag niet kan beantwoorden wordt dit ook rechtstreeks aan de persoon verteld. Als de vraag complex is, wordt dit op de teamvergadering besproken.

Bij de bespreking van complexe aanvragen op de teamvergadering, wordt er met verschillende aspecten rekening gehouden:

- de samenstelling van de groep op dat moment. We proberen te vermijden dat er te veel mensen met eenzelfde zware problematiek op hetzelfde moment in huis verblijven. We willen goede en kwaliteitsvolle hulpverlening aanbieden.
- of de persoon al dan niet in orde is met haar verblijfsdocumenten. Per groep kunnen we één persoon onthalen zonder wettig verblijf.
- als de vrouw reeds in huis verbleven heeft, proberen we te bespreken vanwaar haar nieuwe aanvraag komt en of we haar kunnen helpen.

Bij een positief antwoord kan de vrouw nog dezelfde dag of één van de volgende dagen worden onthaald. We zorgen ervoor dat er 2 personeelsleden aanwezig zijn zodat de vrouw (eventueel met haar kinderen) op een rustige manier kan opgevangen worden.

We tonen het huis, de vrouw maakt kennis met de andere bewoners, de gemeenschappelijke ruimtes en de gemoedelijke sfeer die we proberen aan te bieden. Voor de goeie gang van zaken worden de basisregels uitgelegd en verwijzen we ook naar het huisreglement dat in iedere kamer ophangt.

Er is 24 uur op 24 uur permanentie. Tijdens de werkdagen zijn de sociaal werkers beschikbaar tussen 7u30 en 21 uur, in het weekend van 9 tot 21 uur.

Elke vrouw wordt begeleid door een vaste sociaal werker. Tijdens de teamvergadering wordt besproken wie wie opvolgt. Deze sociaal werker is dan de referentiepersoon voor die bepaalde vrouw tijdens haar verblijf. Er worden momenten vastgelegd voor gesprekken: 1 tot 2 gesprekken per week worden gevoerd rond alle mogelijke vragen, over het in orde brengen van de socio-administratieve situatie en de daaraan verbonden stappen. Er wordt veel geluisterd.

Het gemeenschapsleven in Open Deur biedt ook de kans om heel wat informele contacten te hebben met de vrouwen.

Als de vaste referentiepersoon niet aanwezig is kan de vrouw met haar vraag terecht bij de permanentie. Deze sociaal werker kan ook helpen met de concrete opvolging van administratieve stappen of als er zich een crisissituatie voordoet.

Sinds april 2020 wordt er nachtpermanentie verzekert zodat er 24 uur op 24 uur een verantwoordelijke in huis is.

Er wordt voor het verblijf een betaling gevraagd van de hotelkosten (bed, bad, brood).

De dagprijs voor een volwassene en kinderen ouder dan 12 jaar is 20 euro. Er wordt 11 euro gevraagd voor kinderen van 0 tot 11 jaar.

De bewoners zelf zorgen dagelijks voor de goede werking en het onderhoud van het huis. Ze poetsen om beurt de gemeenschappelijke ruimtes. Deze taken worden na de avondmaaltijd verdeeld voor de volgende dag. Elke vrouw poetst zelf haar kamer. Op woensdag wordt de orde en netheid van de kamers gecontroleerd door een sociaal werker.

De personeelsleden eten samen met de vrouwen. Voor het avondeten wordt de aanwezigheid van iedereen gevraagd. Eén vrouw maakt eten voor de ganse groep.

Ze krijgt een budget dat ze niet mag overschrijden. We geven haar, indien nodig, raad rond de hoeveelheden en het menu. Het is niet altijd gemakkelijk om te koken voor zoveel personen. Soms helpen we een handje.

We proberen op die manier de vrouwen bewust te maken van het belang van koken met verse producten en rekening te houden met het budget. We hebben aandacht voor voedselverspilling. We raden aan om een lijstje te maken voor de aankopen en te bekijken wat er nog in voorraad is om zo nutteloze aankopen te vermijden.

Elke morgen doen we de ronde van het huis. We zorgen ervoor dat de vrouwen die afspraken hebben buitenshuis, een vorming volgen, werken of kinderen naar school moeten brengen, effectief vertrokken zijn. Tussen 8 en 8u30 worden ook de anderen wakker gemaakt.

We moedigen hen aan om hun administratie in orde te brengen en zoeken met hen naar aangepaste dagbezigheid; dit kan een opleiding zijn, het zoeken naar werk of een ontspannende activiteit (dit in samenwerking met andere diensten zoals bv. **Hobo**).

We vragen aan de bewoners om ons te verwittigen wanneer ze het huis verlaten en we vragen om aanwezig te zijn bij het avondeten. Uitzonderingen zijn mogelijk in overleg met het aanwezige personeelslid.

Er wordt gevraagd om tijdens de week voor 22u30 thuis te komen, op vrijdag- en zaterdagavond is dit om middernacht. We vinden het belangrijk dat de bewoners, volwassenen en kinderen, contact blijven houden met familie en vrienden. Daarom is er de mogelijkheid om op weekend te gaan van vrijdag tot zondag.

Teamvergadering en supervisie

Elke week vinden er twee teamvergaderingen plaats: op maandag- en donderdagnamiddag van 13u30 tot 16u30. Elk teamlid leidt om de beurt de vergadering.

Op de vergadering worden verschillende punten besproken. Het uurrooster van de week wordt overlopen. Daarna komen de praktische punten aan bod die te maken hebben met de organisatie. Complexe aanvragen voor opname worden besproken. Er wordt bekeken hoe we vrouwen die binnenkort het onthaaltehuis verlaten kunnen helpen: hebben ze hulp nodig bij de aankopen voor en inrichting van de nieuwe woonst, nood aan nabegleiding of aan een thuisbegeidingsdienst...

Daarna komen de andere vrouwen, die in het huis verblijven, aan de beurt. Er wordt nagegaan hoe ver de vrouw staat in haar project, aan wat er nog gewerkt moet worden, hoe het in het huis verloopt, of er naar activiteiten moet gezocht worden, enz.

We denken na over wat de vrouw zou kunnen helpen bij de realisatie van haar toekomstplannen.

Daarnaast wordt er ook gepraat over de begeleiding van de kinderen, het werk met de papa's en de begeleiding van de bewoners in de transitwoningen.

Er wordt een schriftelijk verslag gemaakt met de werkpunten die moeten opgevolgd worden. Dit verslag komt in het logboek en vormt de basis voor zowel de individuele begeleiding als voor het beheer van het gemeenschapsleven.

Twee vergaderingen per week zijn nodig. We nemen de tijd om elke onthaalde persoon te bespreken. De vergadering biedt aan elk teamlid ook de kans om moeilijkheden te bespreken die hij of zij ervaart bij de begeleiding en emotionele rust te vinden indien nodig.

Soms zijn er heel moeilijke situaties. Hierover praten en samen nadenken kan leiden tot mogelijke uitwegen en oplossingen. Als we er zelf niet uitgeraken kunnen we erover praten met onze externe supervisor.

Al meer dan 30 jaar wordt één keer per maand de gewone teamvergadering vervangen door een supervisie van 2 uur. We bereiden deze supervisie voor. Ze begint met een "tour météo". Elk teamlid kan op dit moment uitleggen hoe hij of zij zich voelt bij het werk. Indien nodig wordt er op ingegaan. Daarna wordt er door een sociaal werker de situatie voorgesteld waarbij we vastzitten in de begeleiding; de vrouw wordt voorgesteld, de reden van opname in Open Deur, haar functioneren in huis en de problemen die zich voor ons stellen.

De supervisor (een pedo-psychiater met systeemtheoretische benadering) geeft ons zijn visie op de situatie. Hij helpt ons om binnen het kader van de begeleiding, sommige problematieken beter te begrijpen en andere denkpistes en uitwegen te zoeken, soms door begane paden te verlaten.

Deze supervisies zorgen ervoor dat we teruggaan naar de essentie en geven vaak nieuwe inzichten en werkmogelijkheden voor onze psycho-sociale begeleiding.

Werkmethode

a) Begeleiding op maat: we werken op een zeer individuele manier met elke vrouw. De begeleidster stelt samen met de vrouw in kwestie een begeleidingsplan op. Er zijn wekelijks verschillende gesprekken waarin geluisterd wordt en de evolutie van de situatie en de werkpunten worden besproken.

b) Gordon methode: sinds vele jaren volgen meerdere personeelsleden een opleiding "Gordon". Deze methode gebruikt communicatietechnieken zoals de "ik-boodschap", verbindende communicatie en actief luisteren. Tijdens deze vorming praten we over situaties in huis. We oefenen om op een niet-oordelende manier te communiceren maar toch onze emoties en verwachtingen te uiten.

We stellen vast dat deze methode ervoor zorgt dat de communicatie met onze doelgroep vlotter verloopt.

c) Systeemdenken: we kennen het netwerk van de vrouw terwijl we met haar aan haar situatie werken. We doen beroep op de personen die haar omringen en haar kunnen helpen. Als een vrouw reeds begeleid wordt door een andere dienst vragen we haar akkoord vooraleer we contact opnemen met deze dienst. Familie en vrienden kunnen ook betrokken worden.

Het is bovendien interessant om te zien welke plaats de vrouw in de groep inneemt. We bespreken dit met haar zodat ze zich bewust wordt van haar manier van functioneren, niet enkel in de groep maar ook op andere domeinen in haar leven.

Dit biedt ons de kans om hulp te bieden bij het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden.

Psycho-sociale begeleiding

Elke vrouw heeft tijdens haar verblijf in Open Deur een referentiepersoon/persoonlijke begeleider. Deze ondersteunt haar in het in orde brengen van haar socio-administratieve situatie. Het vertrekpunt is altijd de hulpvraag van de vrouw, maar tijdens de formele en informele momenten stellen we vaak onderliggende problemen vast. De begeleider zal proberen dit bespreekbaar te maken zodat de vrouw er zich bewust van wordt en ze de mogelijkheid krijgt om er samen aan te werken en eventueel oplossingen te vinden.

Bij aankomst in het onthaalthuis is er vaak sprake van een multi-problematiek.

De sociaal werker stelt hulpverlening op maat voor. Gedurende het verblijf wordt tijdens de individuele gesprekken de stand van zaken besproken en geëvalueerd en worden er prioriteiten gelegd met betrekking tot veel verschillende levensdomeinen; indien mogelijk wordt er beroep gedaan op bestaande netwerken.

De dringendste noden worden eerst opgevolgd zoals het verwerven van een inkomen, medische hulp, het aanpakken van schulden en er is aandacht voor het psychisch welzijn.

Deze ondersteuning en begeleiding wordt altijd geboden met de bedoeling de zelfredzaamheid van de vrouw te versterken.

Onze eerstelijnswerking biedt een brede waaier van mogelijkheden en indien nodig wordt er doorverwezen naar gespecialiseerde diensten.

Het werk in Open Deur heeft ook een pedagogische invalshoek.

Het gemeenschapsleven en de individuele begeleiding biedt daartoe kansen.

Elke vrouw zet zich in volgens haar mogelijkheden. Er wordt haar gevraagd om te helpen bij het onderhoud van de gemeenschappelijke ruimtes zoals het schoonmaken van de badkamers, de woonkamer, de keuken, de toiletten, enz.

Er moet gekookt worden voor de ganse groep en er wordt gevraagd om deel te nemen aan de vormingen.

Als een bewoonster het moeilijk heeft met sommige taken of met het groepsleven dan kan ze dit bespreken met haar sociaal werker die haar kan ondersteunen en samen met haar naar oplossingen zal zoeken.

De hulpverlening op maat betekent ook dat we ons verplaatsen en bv. samen met de vrouw naar een afspraak gaan als dat voor haar belangrijk is.

Sommige vormingen en activiteiten die georganiseerd worden in het onthaaltehuis zijn geïnspireerd door hun vragen en kunnen ook ondersteunend werken voor de psycho-sociale begeleiding.

Het is belangrijk te beseffen dat elk levensverhaal en dus ook elke begeleiding verschillend is omdat elke persoon uniek en verschillend is. Dit vraagt van het personeel een grote flexibiliteit.

De begeleiding stopt niet altijd bij het einde van het verblijf. Er zijn vrouwen die bij hun vertrek nog ondersteuning vragen. Dit aanbod is mogelijk maar is beperkt in de tijd. We bieden dan ondersteuning op verschillende vlakken met de bedoeling dat zij op een goede manier geïnstalleerd raakt in haar nieuwe woning en een nieuwe start kan nemen.

Als er een begeleiding nodig is op langere termijn wordt er gezocht naar een dienst begeleid wonen.

Nachtpermanentie

Sinds 2020 is Open Deur gestart met het organiseren van nachtpermanentie, waarbij een permanentie verzekerd wordt vanaf 20.45 uur (aansluitend op de collega's van de dagploeg). De medewerkers van de nachtpermanentie beëindigen hun opdracht om 7.45 uur of 9.15 uur in het weekend. Zij zijn de hele nacht beschikbaar in geval van problemen (bv ziekte, enz) en om onverwachte gebeurtenissen op te vangen. De nachtpermanentie staat ook in voor het afsluiten van deuren en luiken voor de nacht, het aanvullen van voorraden (voedsel en huishoudmateriaal) het klaarzetten van de ontbijttafel enz.. Het is ook de bedoeling dat de nachtpermanentie aan de vrouwen een gevoel van veiligheid biedt en een luisterend oor als de collega's van de dagbegeleiding er niet meer zijn.

Bij de overdracht van de permanentie tussen de collega's van de dag- en de nachtdienst wordt de nodige informatie uitgewisseld met betrekking tot de vrouwen, de kinderen, het reilen en zeilen in huis (relationele problemen, technische mankementen, afwezigheden, enz).

Om de communicatie te bevorderen en ervaringen uit te wisselen, beschikt de nachtpermanentie over een eigen verslagschrift.

Er is ook nog een communicatieschrift waarin collega's van de nachtpermanentie en de dagploeg belangrijke informatie kunnen uitwisselen (bv over nieuwe bewoners, medische behandelingen, enz). Dit is nodig gezien de nachtpermanentie door een ploeg van 4 collega's wordt verzekerd en er een tussentijd van minstens 1 week is tussen 2 shiften.

Animaties en activiteiten voor de bewoners

Huisvestingsatelier

Vertrekkende van de vaststelling dat het steeds moeilijker werd voor onze vrouwen om een woning te vinden en met het besef dat het team te weinig tijd besteedde aan de zoektocht naar huisvesting zijn we in januari 2014 gestart met een nieuw project. Elke vrijdagochtend organiseren we gedurende 2 uur een 'huisvestingsatelier' met 2 personeelsleden.

Dit wekelijks atelier bestaat uit drie delen: feedback, atelier en individuele zoektocht.

- Het is het moment waarbij de vrouwen de voorbije week overlopen en de mogelijke frustraties die ze hebben opgelopen in hun zoektocht naar huisvesting worden besproken. Dit feedbackmoment, waarop er naar hen geluisterd wordt, is belangrijk.
- In het tweede deel wordt er een thema dat met huisvesting te maken heeft, besproken. De volgende thema's komen aan bod: de zoektocht naar huisvesting op de private markt (ontcijfering van de advertenties, het begrijpen van de verschillende afkortingen,...), de verschillende types van sociale huisvesting en hun inschrijvingsmodaliteiten (de Sociaal Verhuurkantoren, de sociale huisvestingsmaatschappijen, de **Grondregie van de stad Brussel, het Woningfonds**), de beste manier om eigenaars te contacteren, het huurcontract (de verschillende huurovereenkomsten, de beëindiging van een huurovereenkomst), de huurwaarborg, de rechten en plichten van de huurder en de verhuurder, de plaatsbeschrijving (het nut ervan, het juridisch kader, de verzekering van de woning, de indexberekening), de installatiepremie, de verhuispremie, hoe een appartement bezichtigen, de organisatie van een verhuis...

Daarbovenop organiseren we ook workshops die aandacht hebben voor een duurzaam beheer van de woning (tips en weetjes om het energieverbruik te verminderen, het herkennen van vochtproblemen, de gevolgen van slechte isolatie, het belang van dagelijks verluchten,...)

We waken erover dat elke workshop praktisch, begrijpelijk en interactief is voor ons doelpubliek en doen dit bijvoorbeeld via een quiz, met foto's of een rollenspel (waarbij één van de vrouwen de huurder speelt en een andere vrouw de verhuurder).

- Het derde deel is gewijd aan de individuele opvolging van de vrouwen in hun zoektocht naar huisvesting (opmaken van een budget, verkenning van verschillende buurten, opzoeken op internet...). Gedurende deze sessie krijgen de vrouwen een computer ter beschikking.

Tijdens deze workshops leren we de vrouwen een onderscheid te maken tussen een degelijke woning aan een democratische prijs en woningen aangeboden door huisjesmelkers.

We hebben in 2022, 31 huisvestingsateliers georganiseerd met drieëntwintig bewoonsters van Open Deur.

Sportactiviteiten

Sinds 2016 moedigen we de vrouwen aan om deel te nemen aan de activiteiten van vzw **Les Gazelles de Bruxelles**. We doen aan sport met de vzw sinds we met hen samengewerkt hebben in het kader van Slimme Zet. In 2007 werd Slimme zet van **Logo Brussel** op poten gezet. Het doel is om te werken met kwetsbare mensen rond gezonde voeding en lichaamsbeweging.

Elke vrijdag om 19 uur komt er een groep samen om een uur lang te lopen. We stellen vast dat het voor sommigen moeilijk is om de eerste stap te zetten, omdat ze bang zijn voor de oordelen van anderen, om de groep te vertragen of dat ze zich niet op hun plaats voelen. Om de vrouwen te motiveren en te steunen, gaat een collega mee. Meelopen met Les Gazelles helpt hen om zichzelf te overstijgen, zorgt voor teamspirit en zorgt ervoor dat ze een netwerk uitbouwen. Bovendien kunnen ze zich ook inschrijven voor wedstrijden, zoals de Brussels Marathon, de Brussels Canal Run,... Maar ook verschillende andere sportieve uitstappen, zoals een dagje kajakken of een bezoek aan Waterloo.

In 2022 hebben slechts 2 vrouwen deelgenomen aan het lopen, bij 2 gelegenheden. Helaas was het niveau van de groep te hoog voor hen, waardoor ze niet gemotiveerd waren om verder te doen. Om toch een fysieke activiteit aan te bieden, hebben wij ervoor gekozen om te gaan wandelen.

De activiteit van Les Gazelles die het meeste succes had bij onze vrouwen, waren de lessen Zumba. Elke dinsdag gedurende 1u-1u30, komen de vrouwen samen om te dansen. Afhankelijk van de instructeur varieert de stijl van dansen: Afrikaans, Oosters of salsa.

Wij werken ook samen met **Hobo** voor sessies fitness, yoga en een cursus boksen. Alle lessen worden gegeven door professionele lesgevers. Om de verplaatsing voor onze vrouwen te vergemakkelijken, is het verzamelpunt bij het vertrek Hobo; vrouwen die Brussel niet goed kennen durven anders niet deelnemen uit angst om te verdwalen.

Massage

De vrijwilligers van **DANA** komen sinds 1991 tweemaal per maand naar Open Deur om via relaxatie-massage bij te dragen aan het welbevinden van de vrouwen en de kinderen.

Deze massage-sessies vinden plaats op donderdag tussen 19u30 en 22u. De aanwezigheid van twee vrijwilligers, een man en een vrouw, of twee vrouwen, laat toe dat ongeveer 8 personen zich kunnen laten masseren. De massage duurt tussen de 15 en 30 minuten per kind en 45 minuten per volwassene. De volgende technieken worden door de vrijwilligers gebruikt: oliemassage, shiatsu, lymfedrainage, voetreflexologie en Koreaanse relaxatie.

De vrouwen en kinderen komen blij, kalm en glimlachend van de massage terug. Het gebeurt dat we sommigen moeten wakker maken of kinderen naar hun bed moeten dragen.

De aanwezigheid van een man als masseur stelt geen probleem. Dat doet ons plezier omdat het bijdraagt aan het herstel van het psychisch evenwicht van de vrouwen en van de kinderen in hun relatie met een man of met hun vader. Deze massage, in het volste respect door een man gegeven, biedt hen een positieve ervaring van een contact, een aanraking en een welwillend luisteren.

Relaxatiesessies

Sinds november vorig jaar worden er elke zondagavond relaxatiesessies georganiseerd in het onthaaltehuis. Deze sessies duren 45 minuten en geven aan een 5-tal vrouwen de kans om relaxatieoefeningen te doen. Deze sessies worden beurtelings verzekerd door een ex-collega van de nachtopvang en een collega van het team.

De doelstelling van deze sessies is de vrouwen te initiëren in relaxatie via houding- en ademhalingstechnieken maar ook een ruimte te creëren waar de vrouwen hun emoties fysiek kunnen uitdrukken eerder dan verbaal. De sessies zijn ook een poging om de vrouwen te leren een verbondenheid met hun lichaam te ervaren in een moment van ontspanning. Wij beogen hiermee een plek te creëren waarbij de vrouwen tijd en ruimte voor zichzelf kunnen vinden, zonder aan bepaalde verwachtingen van anderen te moeten voldoen. In een situatie waarbij de vrouwen moeten functioneren, herstellen en opnieuw beginnendienen deze sessies als een moment van rust en meditatie en kan dit bijdragen, zo hopen wij, om de vrouwen toegang te geven tot die aspecten van zichzelf die gemakkelijk vergeten worden wanneer zij genooddaakt zijn een nieuw leven op te bouwen. Deze sessies hebben er voor sommige bewoonsters die niet goed in hun vel zaten of gezondheidsproblemen hadden, toe bijgedragen om zich beter te voelen en meer vertrouwen te krijgen.

De organisatie van deze wekelijkse afspraken werd langzaam geoptimaliseerd. Zo werken de collega's van de dagbegeleiding mee aan de sessies via de inschrijvingen van de geïnteresseerde vrouwen. Deze informatie wordt vervolgens gecommuniceerd aan hen, die de sessie organiseren. Op zondagavond werkt de collega die verantwoordelijk is voor de nachtopvang mee met de organisatrice bij de voorbereiding van de sessie, bv door het mee klaarzetten van het lokaal en het bijeenbrengen van de geïnteresseerde deelnemers. De sessies gaan door in het salon of in de ontmoetingsruimte voor de papa's.

De balans van de eerste maanden werd als positief ervaren zowel door de vrouwen als door de organisatoren. Wij hebben inderdaad vastgesteld dat een aantal vrouwen op regelmatige basis deelnemen aan de sessies en er een groeiende interesse is bij de groep in het algemeen. Sommigen beschouwen het als een aanvullende activiteit bij de massage sessies.

Het gezond vieruurtje

Elke woensdagnamiddag gedurende de schoolperiodes bieden we de vrouwen en kinderen een gezond vieruurtje aan. Een collega maakt een snack klaar, bestaande uit een melkproduct, een gezouten hapje en fruit en groenten van het seizoen. Het is een manier om alternatieven te tonen voor zoetigheden en om de vrouwen te sensibiliseren rond voedselverspilling. Zo bereiden we bijvoorbeeld soms een soep of een salade met voedsel dat nog in de koelkast lag.

Dit project kreeg vorm na deelname van een collega aan een studiedag in 2012 met als onderwerp: "Ils sont ce dont vous les nourrissez – Travailler à une alimentation saine dans le service d'aide à la jeunesse." De resultaten van een enquête toonden aan dat 50% van de volwassenen overgewicht hadden en slechte eetgewoontes. 15% van de kinderen aten geen ontbijt, dronken weinig water en aten weinig fruit of groenten.

We stelden gelijkaardige problemen vast in ons onthaaltehuis en we besloten om er aandacht voor te hebben. Sindsdien kozen we ervoor om op weekdays "evenwichtige" maaltijden voor te stellen. Dat betekent dat de persoon die kookt, altijd groenten en een zetmeelrijk product in de maaltijd verwerkt en fruit als dessert aanbiedt. Wij hebben op weekdays alle bruisende

en gesuikerde drankjes gebannen en bieden enkel kraantjeswater aan. Tijdens de weekends zijn we soepeler.

Bovendien staat er permanent een goed gevulde fruitmand ter beschikking van iedereen, bij voorkeur met seizoensfruit.

In 2022 hebben we 37 gezonde vieruurtjes georganiseerd.

Groene Vingers

Ooit stond het onthaaltehuis in de schaduw van een grote Gleditsia boom. Die moest op een dag geveld worden, omdat hij de afsluiting met de burens beschadigde. Eens de boom weg, misten we iets... In die periode borrelden nieuwe ideeën op in het team, zoals het gezond vieruurtje, meer bewegen... We vatten het plan op om een tuintje uit te bouwen op onze koer. Bij de eerste zonnestraaltjes kunnen de vrouwen en kinderen die willen een aarden bak vullen en inzaaien met bloemen, groentjes of kruiden die ze zelf kunnen kiezen. Hun werk wordt nog persoonlijker door een plaatje te planten dat ze kunnen versieren met een tekening, naam, droom of wens... We plukken het goeie moment om dit te doen, als ze er zin in hebben, in een ongedwongen sfeer: dit is echt ontspanning!

Tuinieren, of voor wie niet tuiniert, omringd zijn door natuur, is helend. Af en toe zien we een bewoonster alleen genieten van een rustig moment tussen de bloeiende planten. Op zonnige momenten zuigt de tuin de mensen naar buiten. Ze maken een praatje, en de tuiniers laten trots hun werk zien. Sommige vrouwen delen graag herinneringen die opgerakeld worden aan een tuinierende grootmoeder of een verre groene geboortestreek. Regelmatig duikt er een onbekend potje op bij de verzameling: een bewoonster heeft zelf een plantje gekocht voor de tuin! We hebben de natuur wat dichterbij gebracht, ook de dieren. In de winter maken vogeltjes gebruik van onze voedersilo, en dit jaar broedt voor de derde keer een koolmezenfamilie in onze nestkast. Dit alles toont aan de bewoners de seizoenen, het verloop van de tijd, en dat er na elk einde een nieuw begin is. Dat is een hoopvolle boodschap voor de bewoners van een onthaaltehuis!

Een belangrijk educatief element voor ons is de kwaliteit van voeding. We hebben moestuinbakken en zetten in de zomer tomatenplanten. Niet alleen kinderen leren dat een groente uit een zaadje opgroeit, ook sommige vrouwen moeten dit nog ontdekken. Groenten kweken vraagt veel zorg, en voor elke groente is er een seizoen. Seizoensgroenten kopen is niet alleen goed voor de portemonnee, want ze worden niet van mijlenver aangevoerd, ze zijn ook gezonder, omdat ze je geven wat je nodig hebt: vitamine C in de winter, water en verfrissing in de zomer... We laten de mensen ook kennis maken met nieuwe groenten en variëteiten. De natuur is divers en zoveel rijker dan de monotone toonbank van de Lidl, met zijn perfecte groenten van identieke grootte, verpakt in de obligate plasticzak. Hoewel het vaak nog moeilijk blijft kinderen groenten te laten proeven, merken we dat velen onder hen plezier hebben met het tuinieren en ook met het klaarmaken van hapjes met de oogst. Vooral het gieten tijdens warme dagen, en het aan de slag gaan met de slazwierder zijn favoriet. Het is al een begin!

Art 27

De doelstelling van art 27 is de toegang tot cultuur te bevorderen voor personen die zich in een precare situatie bevinden.

Vanaf juni 2022 hebben wij het geluk gehad om maandelijks 20 'Artikel 27'-kaarten te krijgen. Deze tickets geven toegang tot een netwerk van culturele actoren (theater, musea, muziekconcerten, filmzalen, dansvoorstellingen, tentoonstellingen, ateliers , ...) aan verlaagd tarief. De prijs van de culturele uitstap komt neer op 1,25 euro per persoon.

Gezien de budgettaire ruimte, hebben wij het aanbod van culturele uitstappen verruimd en verhoogd. Wij hebben geprobeerd om het aanbod maximaal te diversifiëren met de bedoeling om ons publiek alle mogelijke aspecten van cultuur te laten ontdekken .

Deze uitstappen geven de vrouwen die bij ons verblijven de kans om deel te nemen aan het culturele leven en zo het monotone van het dagelijkse leven te doorbreken, zich te ontspannen en meer zicht te krijgen op en verstaan van wat zich in de buitenwereld afspeelt.

In 2022 hebben wij 9 uitstappen in groep georganiseerd (theater, film, dansvoorstelling, museum..) waaraan 23 vrouwen en 7 kinderen hebben deelgenomen.

Naast de groepsuitstappen hebben de vrouwen ook de mogelijkheid om individuele uitstappen te doen die ze kiezen en plannen volgens hun eigen wensen. We praten er met hen over en zoeken uit wat hen kan interesseren, maar voor sommige vrouwen is de stap om alleen te gaan nog te groot.

De groepsuitstappen hebben duidelijk meer succes dan de individuele . Dit jaar hebben slechts 4 vrouwen ons aangesproken om een individuele uitstap te organiseren.

Praatgroepen

Sinds maart 2021 organiseren we praatgroepen. Deze vinden gemiddeld één keer per maand plaats en worden georganiseerd door het team. Het gebeurt ook dat we beroep doen op een gastspreker wanneer het over een bepaald thema gaat waar een zeker expertise voor nodig is.

Het doel van de praatgroepen is het mogelijk maken van dialoog over een thema in onze samenleving dat de bewoonsters interessant vinden of dat interessant zou kunnen zijn voor hen. Dit jaar waren de thema's : vaccinatie, vrouwenrechten, de plaats van de vrouw in de openbare ruimte, eenzaamheid, voeding,... Om deze uitwisselingen beter te kunnen sturen, maken we gebruik van pedagogische hulpmiddelen. We doen beroep op **Cultures et Santé** die ze ons uitleent.

De praatgroepen zijn ook het uitgelezen moment om vragen aan te kaarten die te maken hebben met het groepsleven. We nodigen de vrouwen uit om situaties onder woorden te brengen die ze als onrechtvaardig ervaren hebben en om hun onvrede te uiten op een open en respectvolle manier. Dat zorgt ervoor dat er op een constructieve manier uitgewisseld kan worden, dat ze hun gevoelens onder woorden kunnen brengen en dat ze gehoord worden. Deze uitwisselingsmomenten maken dat er bemiddeld kan worden in situaties die dreigen te escaleren.

In 2022 hebben we 6 praatgroepen georganiseerd. In totaal hebben 29 opgevangen vrouwen en 3 kinderen eraan deelgenomen.

Activiteiten met de vzw Hobo

De vzw **Hobo** werd in 1992 opgericht in het kader van de strijd tegen armoede. De vzw biedt verschillende activiteiten aan: vormingen, workshops, uitstappen, sportieve en culturele activiteiten, enz...

Al sinds de oprichting werken we nauw samen met Hobo. Eén dinsdag per maand komt een medewerker van Hobo voor het middageten en stelt hij aan de vrouwen de verschillende activiteiten van de vzw Hobo voor. Ook houdt hij zich bezig met het luik 'vorming en basiseducatie, begeleiding in de zoektocht naar werk'. Hij helpt een CV en motivatiebrief op te stellen, en bij het zoeken naar werk of een opleiding.

In de living hangt de weekkalender met de activiteiten en kunnen de vrouwen zich inschrijven. Hobo organiseert verschillende soorten sportactiviteiten, naaiateliers, yogasessies, taalcursussen Nederlands, Frans of andere... en elke maand zijn er verschillende culturele uitstappen.

Elk jaar nemen we, samen met andere dak- en thuislozenorganisaties, deel aan het Oudejaarsfeest dat door het team van **Hobo** georganiseerd wordt. Jaar na jaar is het een succes en houden onze vrouwen er fijne herinneringen aan over.

Elk jaar wordt ook de "Hobo-dag" georganiseerd voor heel de thuislozensector. Gedurende een hele dag kunnen de vrouwen en hun kinderen dan deelnemen aan sportieve en culturele activiteiten, op een buitenlocatie en in een groene omgeving.

Voorstelling van de kinderwerking

De kinderen die in Open Deur verblijven zijn tussen de 0 en 17 jaar oud. Zij zijn allen vergezeld van hun mama of van een wettelijke voogd. Wij aanvaarden geen niet-begeleide minderjarigen.

Historiek en lokalen

De kinderen die toekomen in ons onthaalhuis hebben hier niet zelf voor gekozen. Zij moeten hun mama volgen wanneer deze beslist haar partner te verlaten of ten gevolge van materiële problemen, bijvoorbeeld wanneer een deurwaarder hen uit huis zet.

Moeder en kinderen zijn bij hun aankomst in crisis. Het kind heeft op dat ogenblik nood aan meer aandacht, maar de mama is op dat ogenblik om verscheidene redenen niet in staat om deze vragen te beantwoorden. Uitgaande van deze vaststelling zijn we in **1993** opgestart met de kinderwerking en werd er een sociaal assistente voltijds aangeworven.

Zij is gestart met de inrichting van een **speellokaal**. Voor het eerst hadden de kinderen een plaats waar ze konden spelen wanneer ze wilden en de andere kinderen in huis leerden kennen. Woensdagnamiddag en in de weekends werd er ook animatie georganiseerd zodat de mama's enkele uren rust konden vinden. Er werden onthaalgesprekken voor de kinderen ontwikkeld en kindervergaderingen gehouden.

Eén jaar later, in **1994**, hebben we een lokaal omgevormd **tot een bureau uitsluitend bestemd voor de kinderwerking**. Op deze plaats houden we de gesprekken met de mama's en met elk kind vanaf de leeftijd van 6 jaar. Hier staat ook een computer waarop de kinderen hun huiswerk kunnen maken en waarop ze computerspelletjes mogen spelen.

De uitbreiding van het huis (op nummer 34), in **2002**, liet toe om een **lokaal in te richten geschikt om gesprekken met de papa's te houden en naar hen te luisteren**.

Vanaf **2003** werden de plaatsen in de kinderdagverblijven steeds schaarser. Vanaf dan zetten we een intense samenwerking op met de 'kinderopvang van de Zenne' en ontwikkelden we een netwerk rond het jonge kind.

Sinds **2011** houden we vergaderingen met de mama's rond verschillende thema's en vragen in verband met opvoeding.

In het kader van de vragen over voeding introduceerden we in **2012** 'het gezond vieruurtje' en een jaar later ontwikkelden we het project 'groene vingers' (een kleine moestuin, kruiden en bloemen in plantenbakken).

In **2018** kwam er een tweede bureau voor kinderen bij met een leeshoek voor de kinderen jonger dan 6 jaar.

In **2019** kwam een tweede persoon het kinderteam versterken.

Werking en methodologie

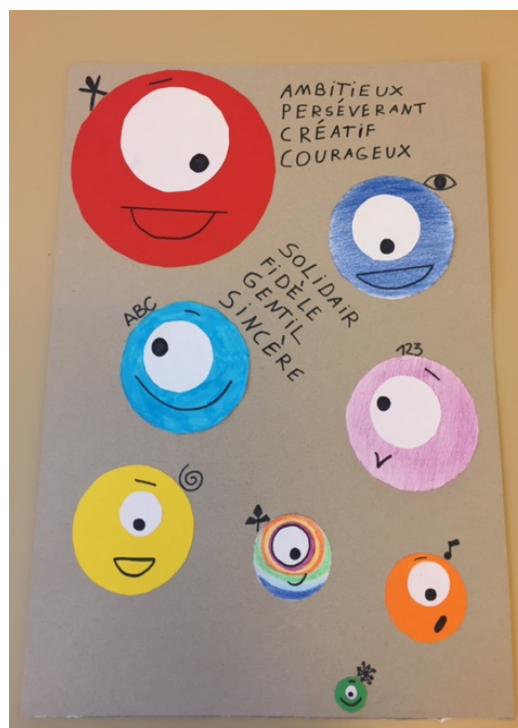
Het team van de kinderwerking bestaat uit een sociaal assistente en een gespecialiseerde opvoedster.

Voor het team staat de moeder/kind relatie centraal. We bieden een psycho-sociale begeleiding en animaties op maat aan en bouwen een netwerk rond het kind.

Onze werkmethode berust op het systeemdenken, maatwerk en actief luisteren volgens de Gordon-methode.

Voor de individuele gesprekken met de kinderen ontwikkelen we zelf enkele spelletjes en gebruiken we instrumenten zoals 'een doos vol gevoelens' ontwikkeld door **'het Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs'** en de Octofuns ontwikkeld door Françoise Roemers en geïnspireerd op de theorie van de meervoudige intelligentie van Howard Gardner. De bedoeling is om te leren gevoelens uit te drukken, het zelfbeeld te versterken, te leren om minder agressief te communiceren en om gehoord te worden.

Wanneer een kind zich niet goed voelt in zijn vel, stuurt het signalen uit. Gevoelens van verzet, onmacht, woede of angst worden op verschillende manieren geuit, door bijvoorbeeld psychosomatische klachten, slaapproblemen, nachtmerries, geagiteerd gedrag, agressie of regressie. Daarom vinden wij het "actief" luisteren essentieel en laten wij graag de kinderen aan het woord. Sommigen onder hen zijn nog te klein om zich uit te drukken. Anderen durven het niet of weten niet op welke manier. Daarom schenken we veel aandacht aan het fysieke: voldoende speelruimte in het onthaalhuis, deelname aan vakantieactiviteiten, zoeken naar hobby's, relaxatie-massage... Praten alleen is onvoldoende.

De psycho-sociale begeleiding

Onthaal

Een goed onthaal is van groot belang voor de psycho-sociale begeleiding van het kind. Bij hun aankomst verkennen we samen met hen het huis. Dit kan voor hen een moment van stress zijn, want zij begrijpen niet altijd wat er aan de hand is. Het is al voorgevallen dat de mama niet had verteld aan het kind dat het in een onthaalhuis zou verblijven en dat het de ruimte zou moeten delen met andere personen.

Tijdens de rondleiding tonen wij hen de gemeenschappelijke ruimtes en leggen wij de huisregels uit: het uur van slapen, de tijd die ze voor het scherm mogen doorbrengen, het opruimen van het speellokaal... We eindigen bij hun kamer; wanneer ze nog klein zijn, voorzien we bij wijze van verwelkoming, een curver met speelgoed. Sommige families hebben bij hun aankomst enkel het essentiële bij.

Enkele dagen na hun aankomst voorzien wij, in samenspraak met de mama, een gesprek waar we hen de bedoeling van de opvang uitleggen en onze rol daarin. In de daaropvolgende gesprekken kan het kind ons vertellen over zijn/haar schoolparcours, over de samenstelling van het gezin en de verhoudingen, over de dagelijkse gang van zaken, over de activiteiten waarvan het houdt, enz.

Het is de bedoeling is om een vertrouwensrelatie met het kind op te bouwen, zodat het ons hulp durft vragen als het nodig is. We kunnen het kind helpen om grip te krijgen op de crisissituatie waarin het zich bevindt.

Gesprekken met de mama

Het is onmogelijk om met de kinderen te werken zonder de samenwerking van de mama's. Daarom leggen wij bij het onthaalgesprek met de mama ook de inhoud van de kinderwerking uit. Wij vragen haar om de familiale situatie uit te leggen, of het kind wordt opgevolgd door een sociale dienst en of het deelneemt aan buitenschoolse activiteiten. Het gebeurt dat zij ons dan vertelt over problemen en vragen die ze heeft over de opvoeding van haar kind. Maar het kan ook langer duren vooraleer zij onze hulp vraagt.

De opvoedingsondersteuning is gebaseerd op een goeie samenwerking met de mama, door 'modelisering' en door 'samen doen'. Wij vervullen de rol van 'co-piloot' en erkennen en versterken de mama in haar rol. Indien we ons zouden beperken tot wat misgaat dan is het risico op afhaken van de mama groot. Het is dus essentieel om te blijven kijken naar de capaciteiten van elke ouder en deze te versterken. Op die manier kunnen ze hun zelfvertrouwen herwinnen en hun eigen leven terug in handen nemen.

Bij een intensieve begeleiding werken we in essentie aan het stellen van grenzen, het aanleren van een levensritme, het slapengaan en de maaltijden. Wij trachten deze zaken steeds samen te doen, door bvb. een groente-en of fruitpapje samen te maken met seizoensproducten. Samen met de mama denken we na over een goed slaapritueel en om haar aan te moedigen blijven we erbij op de eerste avonden als ze het uitprobeert.

Gesprekken met de kinderen

Wanneer de kinderen zich na een tijd op hun gemak voelen, houden we een onthaalgesprek. Ze maken dan een tekening van hun familie en vullen de kinderfiche aan. Soms gebeurt dit

samen met andere kinderen tijdens de kindervergaderingen. Zo vult elk kind een kinderpaspoort in. Op deze manier leren wij de kinderen kennen. Waar droom je van? Waarvoor ben je bang? Heb je vriendjes of ben je alleen?... Dit vormt een goede basis om ons werk te beginnen. Tijdens hun verblijf hebben we met de kinderen gesprekken waarin ze zich kunnen uitdrukken en zeggen wat en waaraan ze denken. We maken gebruik van spelletjes, tekenen en schilderen, lezen en rollenspel.

De kinderen moeten zich gehoord en ondersteund voelen. Wij helpen hen om uitdrukking te geven aan hun gevoelens: over wat ze hebben meegemaakt voor hun aankomst en hoe ze zich voelen in het onthaaltehuis.

De kinderen en hun moeders bepalen zelf het moment waarop zij hun ervaringen en emoties delen. Als er een vertrouwensband is opgebouwd kan dit gebeuren tijdens de gesprekken maar het gebeurt ook vaak tijdens informele momenten, zoals tijdens de uitstapjes met de moeders en de kinderen, tijdens de maaltijden, de animaties, ergens onderweg of bij het doen van boodschappen. Wij blijven dus niet enkel in onze bureaus, maar gaan naar de kamers en helpen bij het geven van een badje, het maken van een fruitpapje, het te slapen leggen, enz.

In het tweede kinderbureau bevindt zich een groot poppenhuis en verschillende manden met een familie konijntjes, playmobiles en kleine poppetjes. Wij gebruiken deze voor de communicatie met de allerkleinsten. Een van de kinderwerkers volgde daarvoor een opleiding in de Interactie Academie.

Het welkom- en vertrekritueel

In het kinderbureau staat op de nieuwe deur, die ontworpen werd door een collega, een boom getekend, met alle namen van de kinderen die in het onthaaltehuis verblijven. Enkele dagen na aankomst vragen wij het kind om zijn naam op een blad te schrijven en een tekening te maken als het daar zin in heeft. Het mag daarna een plaatsje kiezen in de boom. Met dit ritueel kan het zich een voorstelling maken van wie er in het huis verblijft en helpt het hen ook om te beseffen dat hun verblijf in Open Deur tijdelijk is; op de dag van zijn/haar vertrek wordt het blad losgemaakt en schrijven wij een afscheidswoordje op de achterzijde. Wanneer een moeder een nieuwe woning heeft gevonden of als er een vertrekdatum in het vooruitzicht is, luisteren wij naar de gevoelens en de vragen die dit bij het kind oproept, vaak omdat de ouder, door de vele beslommeringen rond het vertrek, er weinig aandacht aan besteedt. Veel voorkomende vragen zijn: 'wat gaat er nu gebeuren?', 'zullen we hier mogen terugkomen?', 'zullen jullie mama blijven helpen?'. De emoties hebben te maken met de stress van het vertrek maar ook met de blijdschap van een nieuwe thuis. Bij een haastig vertrek merken we soms aanpassingsproblemen bij de kinderen omdat er geen overgang heeft plaatsgevonden.

Voor de grote kinderen hebben wij in het kinderbureau flessen voorzien waar ze een briefje kunnen in stoppen. Ze kunnen schrijven wat ze leuk vonden tijdens hun verblijf, waaraan ze een hekel hadden, hun angsten maar ook de mooie momenten, hun verlangens... Ze weten dat het briefje in de fles zal blijven, dat er een spoor van hen in huis zal achterblijven en dat wij hen niet zullen vergeten.

Opbouw van een netwerk

De opbouw van een netwerk gebeurt via familie en vrienden, maar ook door de samenwerking met andere diensten. Wij moedigen hen aan om hun bestaande contacten te onderhouden of in sommige situaties nieuw leven in te blazen of te herstellen. Tegelijk denken we samen met het kind of de jongere na over een vertrouwenspersoon buiten het onthaaltehuis. Wij zoeken samen met hen welke volwassene (een buur, een familielid, een leerkracht, een sportmonitor...,) zij kunnen aanspreken die hen de nodige veerkracht kan geven. Vaak zijn het kleine gebaren die maken dat het kind zich gehoord en ondersteund voelt en dat kan helpen voor het herstel van het vertrouwen in de wereld van volwassenen.

Animaties in huis

Wij werken ook in groep met de kinderen en met de mama's.

De kindervergaderingen

De kindervergaderingen vinden op donderdagavond plaats van 19 u tot 21u na het avondmaal, wanneer er geen relaxatie-massage is.

De bedoeling is om de kinderen, ouder dan 6, bijéén te brengen zodat ze hun gevoelens en ervaringen op een speelse manier kunnen delen (met foto's, muziek, een spel of een rollenspel). Zij leren zich uitdrukken en naar elkaar luisteren.

De kindervergaderingen bestaan uit drie delen: spelletjes om kennis te maken met elkaar, een moment waarbij wij de ronde van de tafel doen en luisteren en een speelse activiteit rond een bepaald thema (gevoelens, sterke en zwakke punten, hoe omgaan met conflicten, toekomstdromen, leugens, familiewaarden,...). De kinderen leren daarbij niet alleen om zich

uit te drukken, maar ook om te luisteren. Bovendien stellen ze vast dat ze niet de enige zijn in zo'n situatie. Onderwerpen als echtscheiding of de papa zijn geen taboe.

Het geeft hen de kans om vragen te stellen over wat er in het huis gebeurt (het vertrek van een bewoonster, ruzie tussen volwassenen, het houden van een huisdier maar ook afspraken rond televisiekijken...). Het gebeurt ook vaak dat kinderen zelf met voorstellen komen (hoe ruimen we het speellokaal goed op, de afwas doen op moederdag, een nagerecht maken tijdens het weekend...) of dat ze komen met ideeën voor een uitstap tijdens het weekend. Deze voorstellen worden besproken op het teamoverleg. Zo tonen we dat we naar hen luisteren en hen ernstig nemen.

Het spelatelier

Sinds 2017 organiseren we een spelatelier voor kinderen tussen 3 en 6 jaar. Een spel is meer dan louter tijdverdrijf. Het spel helpt bij de ontwikkeling van een kind en door te spelen ontwikkelt het ook bepaalde vaardigheden, zoals taalvaardigheid, experimenteren, onderhandelen, enz.

Het was ook onze bedoeling om aan de moeders een rustmoment te geven terwijl de kinderen onder elkaar spelen.

In dit atelier gebruiken we twee spelvormen:

- Het spontane spel, waarbij we materiaal ter beschikking stellen van de kinderen zonder richtlijnen. Dit is goed voor hun creativiteit, hun verbeelding, het leren delen, enz.
- Een spel met regels die door alle spelers moeten worden nageleefd. Zo leren ze met anderen rekening houden en ontwikkelen ze waarden als respect, luisteren, enz.

Leesatelier

In het kinderbureau hebben we een leeshoek voor de allerkleinsten ingericht. We weten dat kinderen van verhaaltjes houden. Wanneer we samen met hen lezen, geven ze dikwijls hun mening maar is het ook vaak een kans om sommige zaken uit te drukken.

Wij hebben kinderboeken rond verschillende thema's. Sommige gaan over gevoelens zoals woede, droefheid, angst en vreugde..., maar er zijn ook onderwerpen als geen speelgoed willen delen, niet graag naar bed gaan, niet tegen je verlies kunnen in een spel, ruzie maken, op bosklassen vertrekken, een knuffeldeken verliezen, naar school gaan...

Vaak herkennen de kinderen zich in deze verhalen en dat laat toe om over bepaalde onderwerpen te praten.

Het team van '**Notre Abris**', maakte 3 werkboekjes met de bedoeling bepaalde onderwerpen bespreekbaar te maken zoals familiaal geweld, geestelijke gezondheid of opsluiting van een ouder of een naaste. Zij zijn geschikt voor kinderen vanaf 3 jaar.

Vaak gebruiken wij het boekje, 'Mijn vriend Sacha. Wanneer ruzies tussen grote mensen pijn doen aan het hart van de kleintjes', om over huiselijk geweld te praten.

We denken dat boeken een goeie manier zijn voor het kind om emoties uit te drukken. Vooral bij kinderen die daar moeite mee hebben. Verhalen geven kinderen de kans om zich op een luchtigere manier uit te drukken. Aan de hand van verhalen komen gevoelige onderwerpen aan bod die ons doen begrijpen in welke omgeving het kind is opgegroeid zoals bijvoorbeeld met onophoudelijke ruzies, huiselijk geweld, pesten op school, enz.

Als een verhaal kan vertellen wat een kind kan meemaken, beseft het dat het niet alleen is in zijn situatie.

Natuurlijk lezen wij ook gewone verhalen waarbij het kind zijn verbeelding, zijn geheugen en zijn woordenschat kan ontwikkelen.

Vergaderingen met de mama's

De vergaderingen met de mama's vinden plaats op donderdagavond tussen 20u en 22u, ongeveer één maand voor elke schoolvakantie. Op deze vergaderingen gebruiken we de dvd's van **F.R.A.J.E.** omdat we gemerkt hebben dat zonder ondersteuning enkel de sterkere persoonlijkheden zich durfden uit te drukken. De aangeraakte onderwerpen zijn bijvoorbeeld: hoeveel vrijheid geven aan kinderen, de adolescentie, de seksuele geaardheid, de nee-fase, het slaapritme van het kind... Vele mama's herkennen zich in de door F.R.A.J.E. voorgestelde onderwerpen en voelen zich opgelucht om hun ervaringen te kunnen delen.

Wij hechten veel belang aan de gewoontes, origines en culturele achtergrond van de mama's en vragen regelmatig hoe het één en ander zou plaatsvinden in hun land, bij hun ouders. De vergaderingen geven hen de kans om levenservaringen uit te wisselen. Iedere familie heeft zijn manier van functioneren.

We doen ook - beroep op het '**Inloopteam Zita**' om een vergadering rond gezonde voeding voor kinderen te animeren.

Uitstapjes

We motiveren de mama's om, op woensdagnamiddag en in de weekends, met hun kinderen naar buiten te gaan in plaats van binnenshuis te blijven. Wij organiseren uitstappen naar musea, parken en speeltuinen. We geven voorrang aan goedkope of gratis activiteiten, om aan te tonen dat er in Brussel veel mogelijkheden zijn om samen met kinderen een kwaliteitsvolle tijd door te brengen zonder daarvoor geld te moeten uitgeven. Ons publiek heeft een zeer laag inkomen en is vaak niet op de hoogte van de gratis activiteiten die vzw's in de verschillende Brusselse gemeentes aanbieden.

Elk jaar nemen we deel aan de door **'Stadskriebels'** georganiseerde activiteiten. Met de mama's die een kind hebben, jonger dan 4 jaar, gaan we naar **'Baboes'**. We werken ook samen met het **'Zita Inloopteam'** en met het wijkhuis **'Françoise Dolto'**. Sommige woensdagnamiddagen gaan we samen naar de speeltheek.

Door hen te vergezellen of door hen aan te raden naar deze verschillende plaatsen te gaan, kunnen sommige mama's uit het isolement treden waarin ze zich bevinden. We stellen vast dat ze vaak geen netwerk hebben en schrik hebben om "alleen" ergens naar toe te gaan.

Statistische gegevens

Gegevens over de onthaalde vrouwen

Tijdens het afgelopen jaar hebben in het onthaaltehuis 69 vrouwen en 32 kinderen verbleven. We hebben 58 vrouwen opgenomen in 2022 en 11 vrouwen werden onthaald in 2021 maar waren nog aanwezig gedurende een deel van 2022. Een deel van de vrouwen, 26,1 %, verbleef in Open Deur met kinderen. 58 % van de vrouwen had kinderen.

Het onthaaltehuis heeft een opvangcapaciteit van 22 bedden. Er zijn 15 kamers voor individuele vrouwen of families. De bezettingsgraad is 22 personen (vrouwen én kinderen) per dag voor 2022.

We hebben 16 vrouwen en 9 kinderen begeleid in onze transitwoningen.

Aantal overnachtingen	2018	2019	2020	2021	2022
Vrouwen in het onthaaltehuis	4422	4847	4160	4258	4894
Kinderen in het onthaaltehuis	2216	2690	2930	2905	2997
Vrouwen in transit	1033	1023	821	945	1304
Kinderen in transit	92	334	377	282	905
Totaal	7740	8894	8288	8390	10100

Leeftijd

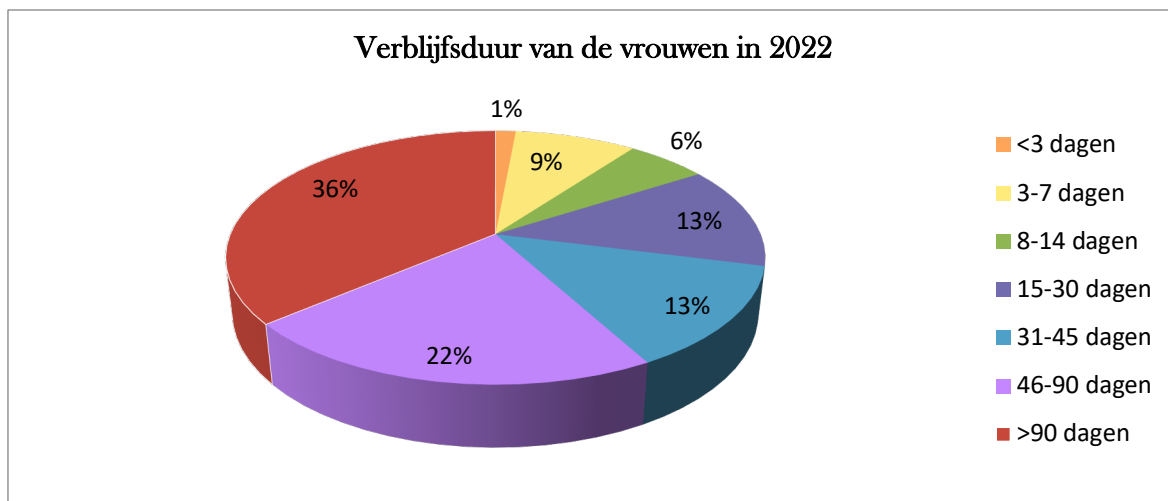
De gemiddelde leeftijd was 38 jaar in 2022.

% vrouwen naargelang leeftijd	2018	2019	2020	2021	2022
<20	6,67	5,26	3,77	11,84	1,45
20-29	29,33	28,95	24,53	21,05	24,64
30-39	28	26,32	28,30	32,89	31,88
40-49	20	23,68	22,64	26,32	26,09
50-59	9,33	7,89	15,09	3,95	13,04
60+	6,67	7,89	5,66	3,95	2,9

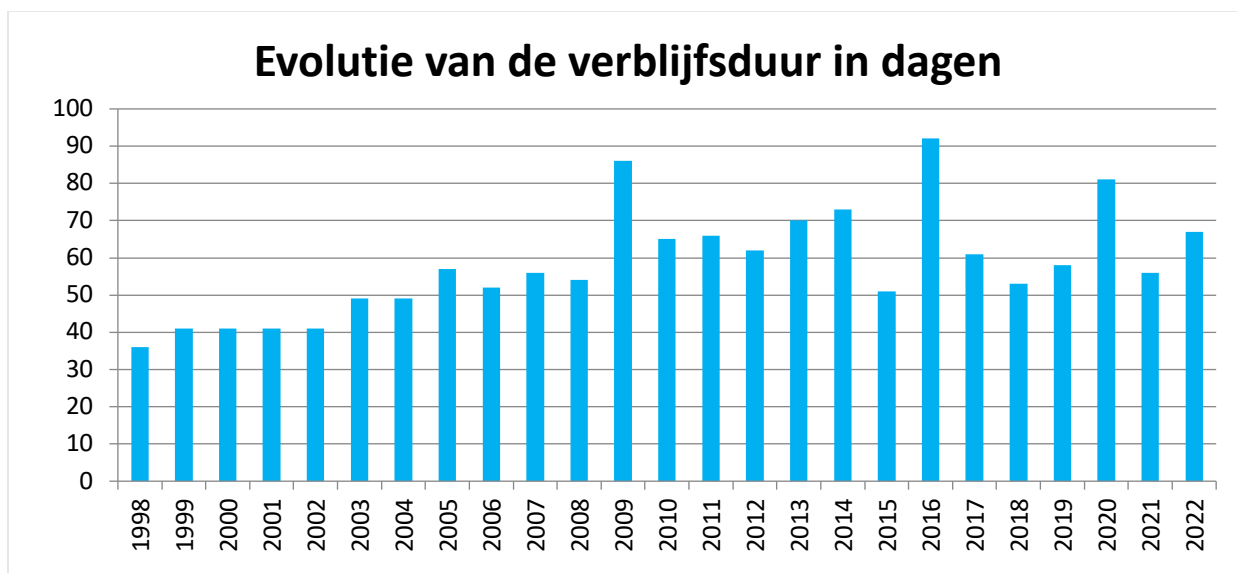
Verblijfsduur

De gemiddelde verblijfsduur was 67 dagen voor de vrouwen die we opgevangen hebben in 2022. Voor alle vrouwen die in 2022 in Open Deur verbleven hebben was dat 84 dagen. In vergelijking met vorig jaar is de gemiddelde verblijfsduur gestegen van 56 naar 67 dagen.

De cijfers tonen aan dat 29% van de vrouwen Open Deur verliet binnen de maand. Van de overige vrouwen bleef 35% tussen een maand en drie maand, en 36% langer dan drie maanden.

Onderstaande tabel toont de evolutie van de verblijfsduur van de vrouwen die in de voorbije jaren werden opgenomen.

Tijdstip van opname

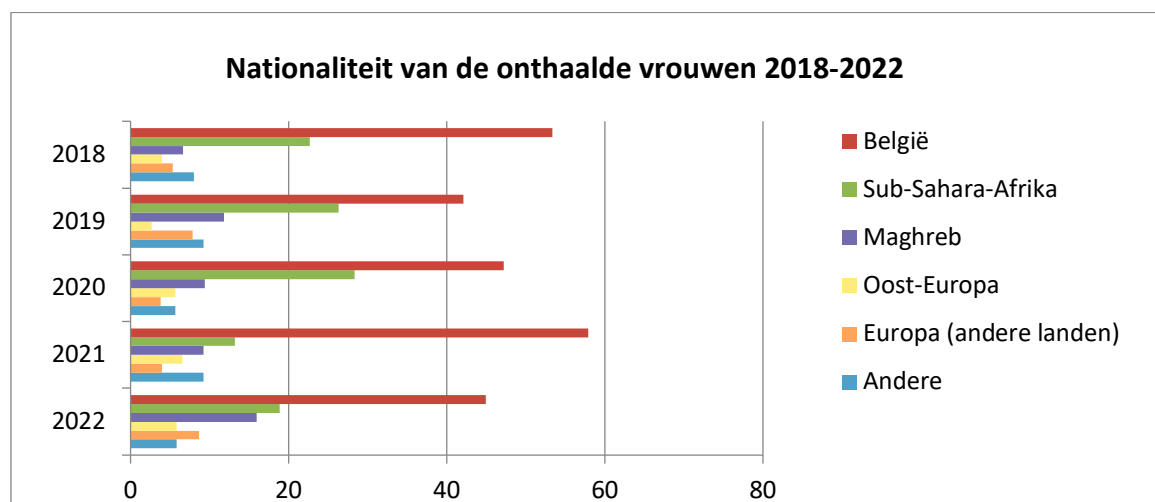
In 2022 werd 73,92% van de vrouwen opgevangen tijdens de kantooruren, 18,84% van de vrouwen werd 's avonds onthaald en 7,25% tijdens het weekend. We vinden het belangrijk dat we de mogelijkheid bieden mensen op te vangen buiten de kantooruren. Daarmee komen we tegemoet aan vrouwen die in een moeilijke situatie zitten en daarbij nog werken, een vorming volgen of kinderen hebben. Er is altijd een medewerker aanwezig tot 21u en in het weekend. Sinds 2020, is er ook tussen 21u 's avonds en 7u30 's ochtends (9u in het weekend) permanentie voorzien door de nachtpermanentiewerkers.

Nationaliteit en origine³

Onderstaande grafiek toont aan dat 45% van de vrouwen in 2022 de Belgische nationaliteit had. Het gaat om 31 vrouwen, waarvan er 13 ook van Belgische origine waren. De anderen hadden Burundese, Congolese, Ghanese, Guineese, Hongaarse, Marokkaanse, Rwandese, Spaanse en Yvoriaanse roots.

Na de Belgische vrouwen waren de vrouwen met nationaliteiten uit Sub-Sahara-Afrika het sterkst vertegenwoordigd (18,84%) en de Maghreb (15,94%).

Andere nationaliteiten zijn Indisch, Braziliaans en Cambodjaans.

Taal

% vrouwen naar taal	2018	2019	2020	2021	2022
Franstalig	81,30	78,9	79,25	86,84	84,06
Nederlandstalig	10,60	7,90	7,55	6,58	4,35
Andere	8,00	13,10	13,20	6,58	11,59

We moedigen anderstalige vrouwen sterk aan om zich in het Frans of Nederlands uit te drukken. We doen ook beroep op tolken. Op die manier kunnen we meer diepgaande gesprekken voeren, wat voor ons van groot belang is.

³ Voor het begrip 'origine' baseren we ons op de volgende definitie uit het Vlaams integratiedecreet (2009):
"Om de herkomst van een persoon te bepalen worden 4 criteria in rekening gebracht: de huidige nationaliteit van de persoon, de geboortenationaliteit van de persoon (vóór een eventuele nationaliteitswijziging), de geboortenationaliteit van de vader en de geboortenationaliteit van de moeder. Is één van deze 4 criteria een niet-Belgische nationaliteit, dan wordt de persoon beschouwd als zijnde een persoon van buitenlandse herkomst." (Vlaamse overheid, 2009)

Domicilie

% vrouwen naar domicilie	2013	2019	2020	2021	2022
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	64,00	68,42	71,69	67,32	66,67
Vlaanderen	18,65	10,56	9,44	11,56	13,04
Wallonië	9,31	9,22	11,34	13,20	13,04
Zonder domicilie in België	8,00	11,88	7,53	7,92	7,25
Onbekend	0	0	0	0	0

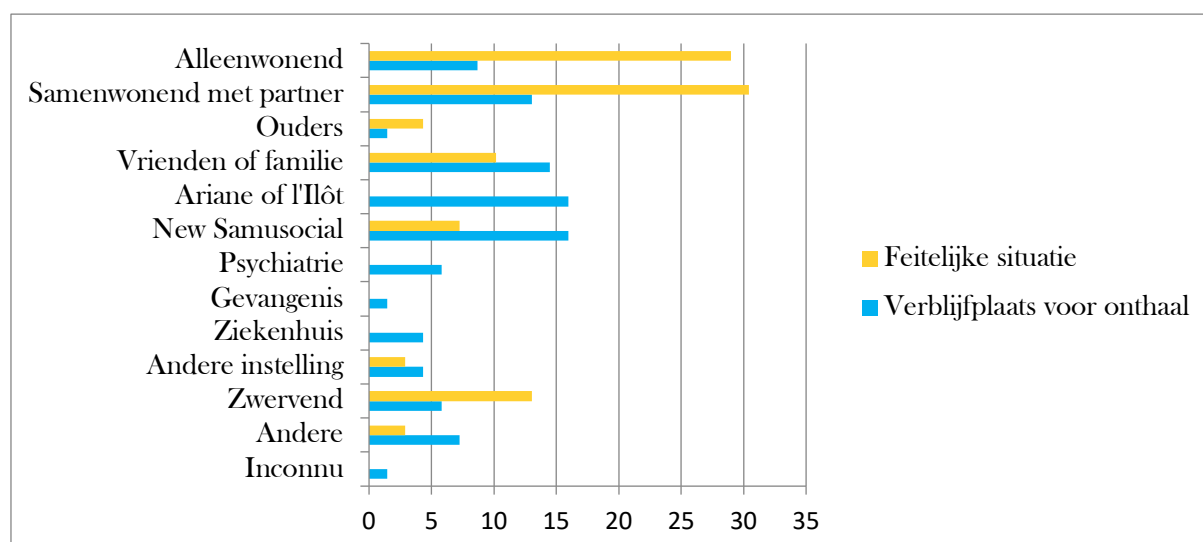
Stad Brussel is het best vertegenwoordigd met 13,04% van de vrouwen, gevolgd door Molenbeek met 10,14% en Anderlecht met 8,7%.

Bij de vrouwen zonder domicilie zijn er drie die ambtelijk geschrapt zijn, en twee anderen die hun laatste domicilie in het buitenland hadden.

Burgerlijke staat

% vrouwen naar burgerlijke staat	2018	2019	2020	2021	2022
Alleenstaand	57,33	46,04	43,40	53,95	60,87
Gehuwd	25,33	26,32	35,80	27,63	24,64
Gescheiden	14,67	25	16,98	11,84	11,59
Weduwe	2,66	1,32	3,77	6,58	2,90
Onbekend	0	1,32	0	0	0

Feitelijke leefsituatie en verblijfplaats voor opname

De feitelijke leefsituatie is de min of meer stabiele situatie waarin de vrouw zich bevond vooraleer de crisis zich aandienende die maakte dat ze naar opvang zocht. De verblijfplaats voor opname is de plaats waar de vrouw zich bevond de nacht voor de opname in Open Deur.

Vaak zoeken vrouwen een onderkomen elders, alvorens naar Open Deur te komen. Sommigen vinden een tijdelijke oplossing bij vrienden of familie. Een grote groep vrouwen verblijft eerst in één van de crisisopvangcentra van Brussel (**Centrum voor dringend onthaal Ariane, l'Îlot en New Samusocial**). Andere instellingen waar de vrouwen eerst verbleven in 2022 waren **Portali, Transit, Eglantier, Fedasil**, een hotel via het OCMW, **Entre Autres**, een psychiatrisch ziekenhuis en een kerk.

Verwijzende instantie

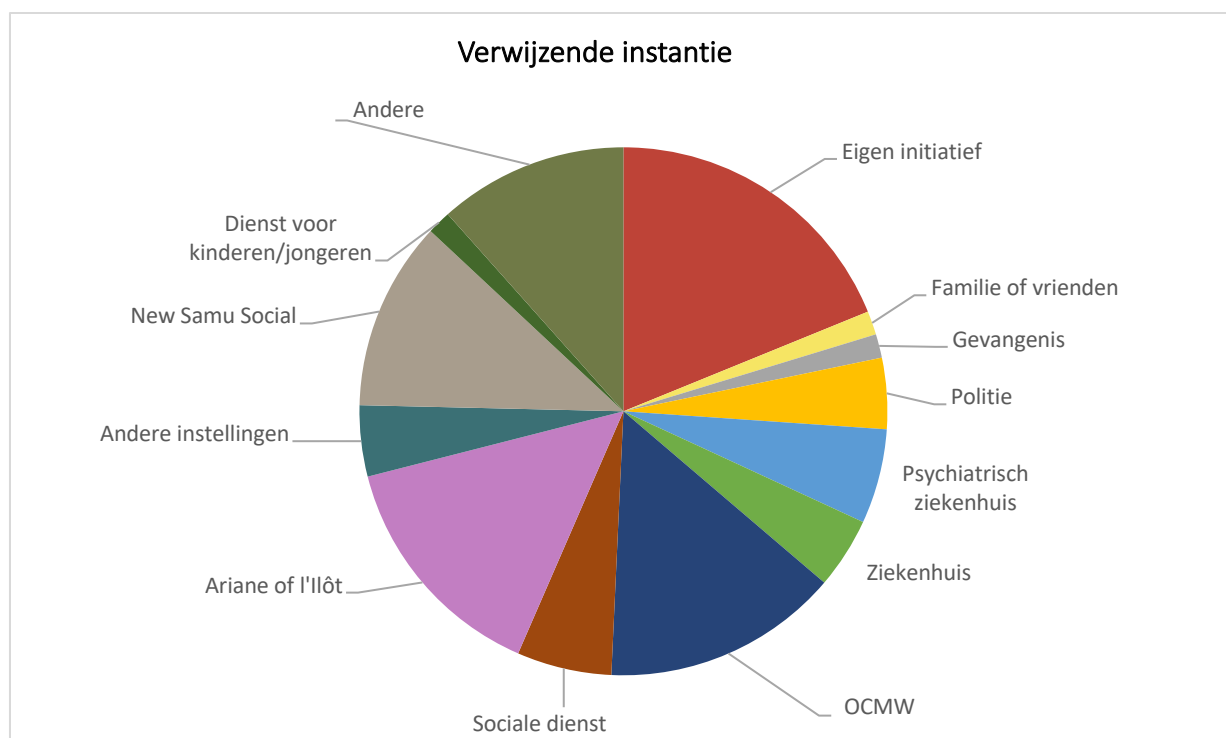
In 2022 zijn meer dan een kwart van de vrouwen naar ons doorverwezen door **Crisisopvangcentrum Ariane, l'Îlot en Le New Samusocial**, samen goed voor 26% van de doorverwijzingen.

Op onze beurt contacteren wij deze instanties wanneer er een plaats vrij is bij ons. Dit jaar, zoals sinds 2020, bleef **Bruss'help** wekelijks toezicht houden op de beschikbare plaatsen in de onthaalhuizen en nam het werk over dat voordien werd uitgevoerd door crisiscentrum Ariane. De bekomen informatie wordt op grotere schaal verspreid onder andere sociale diensten, zoals OCMW's.

De voornaamste instroom komt door vrouwen die op eigen initiatief hun weg vinden naar ons, gevolgd door doorverwijzingen via het OCMW.

In de categorie andere zijn doorverwijzingen van **ADDE, Pagasa, Douchefflux, Fédasil et La Voix des femmes**.

Verwijzende instantie	2018	2019	2020	2021	2022
Eigen initiatief	17,33	17,11	30,19	34,21	18,84
Familie of vrienden	2,68	3,95	5,66	5,26	1,45
Vertrouwenspersoon	4	1,32	1,88	1,32	0
Politie	1,33	2,63	5,66	7,89	4,35
OCMW	14,67	13,16	3,77	9,21	14,49
Sociale dienst	10,66	7,90	1,89	11,84	5,8
Psychiatrisch ziekenhuis	4	5,26	1,89	0	5,8
Ziekenhuis	0	0	0	3,95	4,35
Ariane of l'Îlot	21,33	28,94	16,98	11,84	14,49
Andere instellingen	10,66	7,90	7,53	5,26	4,35
New SAMU Social	8	9,20	18,87	6,58	11,59
Gevangenis	0	0	0	0	1,45
Andere	1,33	0	1,88	1,32	11,59
Dienst voor kinderen/jongeren	1,33	2,63	3,77	0	1,45
Onbekend	2,68	0	0	1,32	0

Inkomen

In 2022 waren 42,03% van de vrouwen afhankelijk van het OCMW bij hun aankomst. 31,88% van de vrouwen had geen inkomen. Vrouwen zonder financiële middelen verlaten vaak een partner die wel inkomsten heeft. We zorgen ervoor dat ze toegang krijgen tot OCMW steun, hun rechten op een werkloosheidsuitkering kunnen laten gelden, en/of een aanvraag doen voor alimentatiegeld.

Enkel drie vrouwen beschikte over een loon uit arbeid.

We moedigen de vrouwen aan om werk te zoeken of te beginnen met een vorming. De begeleiding naar werk en vorming gebeurt in samenwerking met de vzw **Hobo**.

Inkomen	Aankomst	Vertrek
Geen inkomen	31,88	5,8
Loon	2,9	2,9
OCMW	42,03	52,17
Loon + OCMW	1,45	1,45
Uitkering + OCMW	1,45	1,45
Werkloosheid	7,25	5,8
Mutualiteit	4,35	4,35
Pensioen	0	1,45
Invalide	7,25	5,8
Werkloosheid + invalide	1,45	1,45
Onbekend	0	2,9
Nog in huis	0	14,49

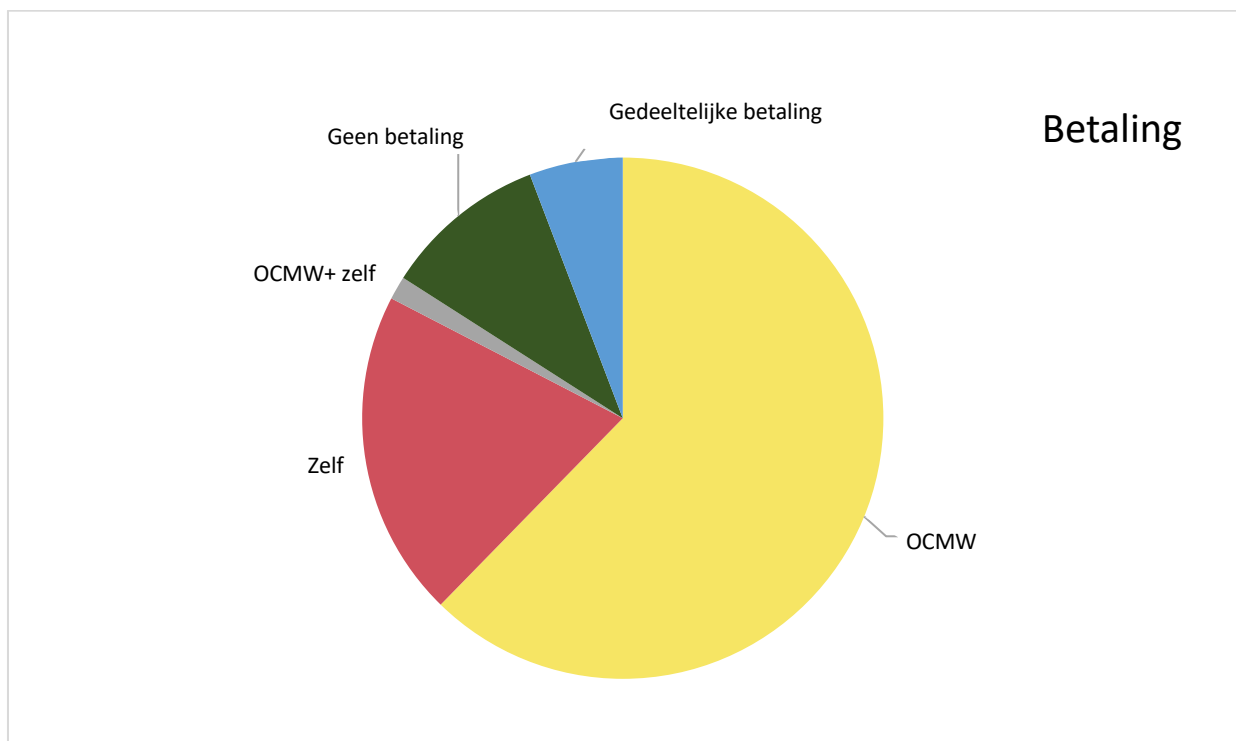
Betaling

De verblijfskosten dekken de uitgaven voor de kamer, de maaltijden, het transport, de was, activiteiten georganiseerd door Open Deur of externe diensten en de activiteiten voor de kinderen tijdens de schoolvakanties.

Voor 62,32% van de vrouwen werd de verblijfskosten door het OCMW betaald en 20,29% van de vrouwen betaalde zelf.

Voor 10,15% van de vrouwen was er helemaal geen betaling. Drie vrouwen betaalden zelf een deel van hun verblijf, maar niet alles. Voor één vrouw was een deel van het verblijf betaald door het OCMW, een deel door haarzelf en een deel werd niet betaald.

In totaal hebben we geen tussenkomst gekregen voor 221 nachten. Dat is 4,5% van het totaal aantal overnachtingen.

Heropname

In 2022 had 71,01% van de vrouwen nog nooit in een onthaaltehuis verbleven. 15,94% van de vrouwen werd al eens in een ander onthaaltehuis opgenomen en 10,14% had meerdere verblijven elders gehad. Over twee vrouwen hadden we geen informatie.

In 2022 waren 94,20% van de vrouwen nog nooit in Open Deur geweest. Vier vrouwen waren al twee keer in Open Deur.

De personen die terugkeren doen dit niet altijd om dezelfde redenen. Er kunnen ook verschillende jaren tussen de opnames zitten.

Problematiek

In onderstaande tabel zien we dat in 2022 een derde van de vrouwen naar Open Deur kwam omwille van een relatieprobleem met een partner, al dan niet met geweld (respectievelijk 29% en 6%).

De vrouwen die mishandelingen hebben ondergaan, gaan vaak al lang gebukt onder vernederingen en hebben al hun zelfvertrouwen verloren. Het vraagt dan ook tijd om dat vertrouwen te herstellen. De eerste stap is hen een veilige omgeving bieden. Zich aanpassen aan het leven in het onthaaltehuis kan soms moeilijk zijn, maar na verloop van tijd, als ze tot rust gekomen zijn en ze voelen dat het team er is om hen te ondersteunen, kunnen de vrouwen beter over hun emoties spreken en worden ze zich meer bewust van wat er verkeerd liep in hun relatie. Beetje bij beetje herwinnen ze hun zelfvertrouwen en bouwen ze verder aan hun toekomst, autonomer en met meer zelfrespect.

Na de relatieproblemen zijn materiële problemen een belangrijke oorzaak van opname. Voor een derde van de vrouwen was dat in 2022 de aanleiding om naar Open Deur te komen.

Onderstaande tabel geeft echter een te vereenvoudigd beeld van de werkelijke problemen van de vrouwen. Wat de vrouwen in Open Deur kenmerkt is dat ze verzeild zijn geraakt in complexe situaties en dat ze meerdere problemen hebben op verschillende vlakken. De problemen van de vrouwen zijn moeilijk in vakjes onder te brengen. Elke vrouw heeft haar eigen uniek parcours dat voorafgaat aan een opname in Open Deur. We bieden de vrouwen een globale psycho-sociale begeleiding op maat.

Problematiek	2018	2019	2020	2021	2022
Materieel probleem	25,33	31,57	28,30	28,94	33,33
Relationeel met geweld	25,33	27,63	22,64	22,36	28,99
Relationeel zonder geweld	6,67	3,95	7,55	13,16	5,8
Ouders/kinderen	12	10,53	11,32	10,53	8,70
Verslaving	4	1,32	5,66	6,58	4,34
Licht mentale handicap	1,33	0	0	0	1,45
Psychiatrisch probleem	6,67	9,21	9,43	10,53	7,25
Persoonlijke problemen	5,33	6,58	7,55	3,95	2,9
Verblijfsstatuut	10,66	6,58	5,66	2,63	2,9
Andere	2,66	2,63	1,89	1,32	4,34

Schulden

We weten dat bijna een derde van de opgevangen vrouwen (30,43%) in 2022 schulden had. Dit is echter maar het topje van de ijsberg want op dit onderwerp rust vaak een taboe. Het is dikwijls in de loop van het verblijf, als facturen en aanmaningen tot betalen per post toekomen, dat we ontdekken dat er schulden zijn.

Schulden worden opgebouwd door onbetaalde facturen voor gas, elektriciteit, water, mobiele telefoon, internet en televisie. Huurachterstallen, ziekenhuisfacturen en boetes opgelopen in het openbaar vervoer vullen het lijstje aan. Ze kunnen oplopen tot duizenden euro's.

Een vrouw op 10 (10,14%) had een voorlopige bewindvoerder bij aankomst in Open Deur in 2022. 2,9% van de vrouwen werd gevolgd door een schuldbemiddelaar. Bijna één vijfde van de vrouwen had schulden, maar geen opvolging.

Voor vrouwen met veel schulden maken we een afspraak met een dienst voor schuldbemiddeling. Vermits ze maar voor beperkte tijd in Open Deur verblijven verzekert dat de opvolging van het dossier in de toekomst. In de praktijk merken we echter dat het wat tijd vergt om een afspraak te bekomen met een dienst voor schuldbemiddeling.

Psychiatrische problemen

In 2022 tonen onze cijfers aan dat van de vrouwen die bij ons verbleven, 23,2% kampen met een geestelijk gezondheidsprobleem. Het gaat om diverse psychiatrische problemen: psychose, neurose, depressie, angst, posttraumatische stress, dwangstoornis, etc.

Wij constateren dat geestelijke gezondheidsproblemen de sociale uitsluiting vergroten. Vrouwen in onthaalhuizen kampen vaak met een combinatie van problemen, waaronder een geestelijk gezondheidsprobleem, die hen kwetsbaar maakt. Deze cijfers tonen evenwel slechts een deel van de realiteit, aangezien wij de vraag van sommige vrouwen moeten weigeren omdat de geestelijke gezondheidsproblemen té aanwezig zijn om te functioneren in een onthaalhuis met kinderen.

Sommige vrouwen worden bij hun aankomst gevolgd door een huisdokter, een psychiater en/of een psycholoog. Voor anderen kan het lang geleden zijn dat ze een dokter hebben geraadpleegd. Voor veel vrouwen, wanneer zij zich in een precaire situatie bevinden, gaat het zorgen voor de gezondheid naar de achtergrond.

Wij proberen met de vrouwen het thema mentale gezondheid met de nodige aandacht en voorzichtigheid te benaderen, soms brengen we dit subtiel aan. Wanneer wij stoten op vragen of moeilijkheden, kunnen wij dit bespreken op onze teamvergadering, op een vergadering van het netwerk, met onze supervisor die kinderpsychiater is of wij doen beroep op een extern mobiel team voor advies of een interventie.

Bovendien is een psychiater vinden in de publieke of particuliere sector vaak ingewikkeld en kan het ook duur zijn. De wachttijden zijn vaak zeer lang; voor sommige situaties kunnen wij ons niet permitteren om zo lang te wachten. Toegang tot gezondheidszorg moet een toegankelijk en fundamenteel recht blijven. Gelukkig hebben wij een goede samenwerking met het naburig wijkgezondheidscentrum Riches Claires. Een consultatie bij een huisdokter kan drempelverlagend werken om te praten over deze kwesties of om een behandeling te beginnen.

Verslaving

In 2022 wisten we van 20,3% van de vrouwen dat ze een verslavingsprobleem hadden. De meest voorkomende problemen waren drankmisbruik en het gebruik van te veel medicatie.

Als ze het wensen kunnen vrouwen over hun verslavingsproblemen spreken met diegene die hen begeleidt in het team. Soms kan verslaving leiden tot gedragsproblemen in huis en dan wordt het onderwerp zeker ter sprake gebracht. Als een vrouw iets aan haar verslaving wil doen, verwijzen we haar door naar een gepaste dienst.

Vorming en zoeken naar werk

In 2022 hebben zes vrouwen beroep gedaan op een medewerker van **Hobo** om hun professioneel project uit te klaren. Eén vrouw kreeg daarna een officiële begeleiding naar werk toe voor **Actiris** van **Hobo**.

Deze trajectbegeleiding streeft ernaar om een realistisch beroepsproject op te stellen en uit te werken, na een globaal en diepgaand bilan te hebben gemaakt in samenwerking met de maatschappelijk werker.

De situaties van de vrouwen in Open Deur verschillen onderling maar toch zijn er een aantal gemeenschappelijke kenmerken en lacunes.

- wat betreft het socio-professionele:
 - *gebrekkige talenkennis om officiële stappen te zetten: schriftelijke vacatures, sollicitatiegesprekken, een beroepsopleiding,*
 - *laaggeschoold of geen beroepsopleiding*
 - *weinig of geen (officiële) werkervaring*
- wat betreft hun psycho-sociale situatie:
 - *de moeilijke vraag of de persoon eerst naar een woning of eerst naar werk moet zoeken.*

Een job vinden is niet evident. Enerzijds is het positief om proactief te zijn en stappen te ondernemen naar potentiële werkgevers toe, rechtstreeks of via via, en dit met de nodige moed en een portie geluk. Anderzijds moet men ook op lange termijn denken en in functie daarvan taallessen volgen, een beroepsopleiding of stage kiezen, om op die manier het beroepsprofiel bij te schaven en zo de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Gezien deze moeilijkheden en obstakels biedt de samenwerking tussen Open Deur en Hobo aanzienlijke voordelen:

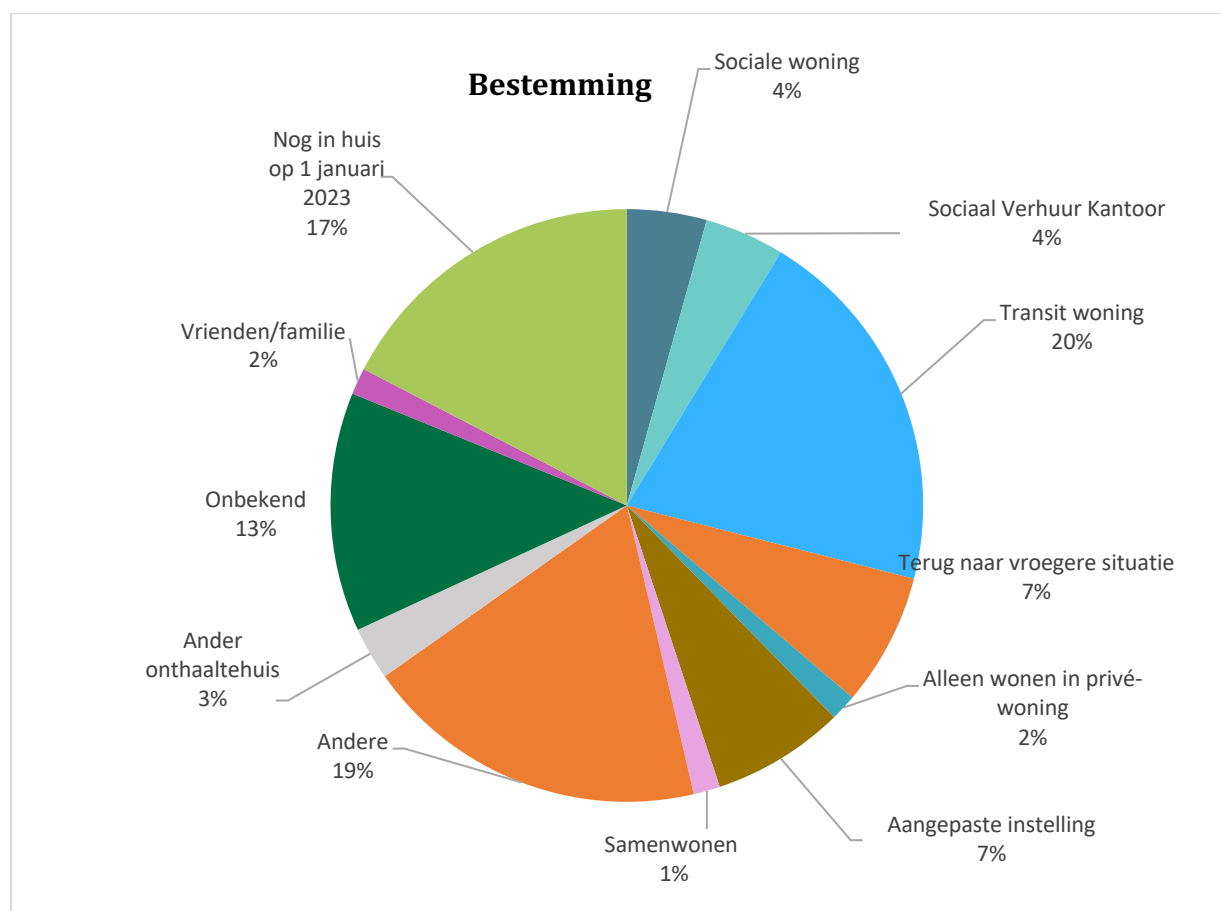
- *Het overleg tussen de maatschappelijk werker en de werkbegeleider laat toe om een beter zicht te krijgen op de vaardigheden van de persoon en meer klaarheid te brengen over de keuzes die zich aanbieden...*
- *De nabijheid tussen beide organisaties vergemakkelijkt de doorverwijzing.*
- *Na hun verblijf in Open Deur blijven vrouwen die een woning gevonden hebben steeds welkom op Hobo.*

Bestemming

Ongeveer een derde van de vrouwen die bij ons verbleven (30,44%) is in 2022 alleen gaan wonen na hun verblijf bij Open Deur. Slechts 1 vrouw vond een woning op de privé-markt. Drie anderen werden dan weer gehuisvest via artikel 36. Nog eens 3 vrouwen vonden een sociale woning via een SVK (Sociaal Verhuurkantoor). 16 vrouwen verhuisden naar onze transitwoningen. 1 persoon is vertrokken naar een transitwoning van Home du Pré. Een groot aantal van deze vrouwen heeft ook genoten van een nabegleiding eerst door Open Deur zelf, daarna door een dienst thuisbegeleiding.

Vijf vrouwen (7,25%) keerden terug naar hun oude woonsituatie, waaronder 1 vrouw met haar voormalige partner. Wanneer een vrouw de wens uit terug te keren naar haar vroegere situatie, zullen wij hier geen oordeel over vellen. Wel trachten we haar bewust te maken van hetgeen haar motiveerde om thuis weg te gaan en wat haar motiveert om nu terug te keren. We verzekeren hen dat onze deur wijd openblijft als zij later opnieuw een aanvraag wensen te doen.

Voor de 13,05% van de vrouwen die bij ons vertrekken naar een “onbekende” bestemming, gaat het vooral over korte verblijven, waaronder die van een aantal vrouwen voor wie het gemeenschappelijk leven te moeilijk blijkt te zijn. In sommige gevallen worden wij gedwongen een einde te stellen aan het verblijf wegens het niet-respecteren van het institutioneel kader.

Follow up

Meer dan een derde van de vrouwen wordt nog opgevolgd na hun vertrek uit Open Deur. Twaalf vrouwen worden gevolgd door Open Deur in onze transitwoningen (voor twee vrouwen loopt de begeleiding verder bij vertrek uit deze woningen). Zeven vrouwen wonen alleen of delen een appartement, maar blijven door ons begeleid (één vrouw werd daarna gevolgd door **De Nieuwe 150**). Twee vrouwen werden onmiddellijk begeleid door **Aprèstoe** na hun vertrek en veertien vrouwen worden gevolgd door **la Maison Rue Verte, CAW Brussel, De Schutting, De Lariks, Poliade, Pagasa, De Nieuwe 150, Entre-Autres, S.Ac.A.Do...**

Nabegeleiding

Als een vrouw een nieuwe woning heeft gevonden, kan ze hulp vragen aan het team bij alle stappen die ze onderneemt bij de verhuis zoals: contact met de eigenaar van de woning, contact met het OCMW van de nieuwe gemeente, een contract aangaan met een leverancier voor gas en elektriciteit, de aankoop van meubilair en de montage ervan, transport , klusjes in het appartement,... Ook bij de uitbouw van een nieuw netwerk en doorverwijzing naar diensten in de buurt waar ze gaat wonen kan ze op ons rekenen. Sommige vrouwen hebben ook opvoedingsondersteuning nodig.

We beschikken over het Fonds Monique van Oldeneel tot Oldenzeel, waardoor we vrouwen die het echt nodig hebben financieel kunnen steunen bij hun verhuis voor de eerste huur, meubelen, de huurwaarborg,...

In 2022 zijn wij met de begeleiding begonnen van 23 vrouwen, 12 kinderen en een koppel met vier kinderen. 10 vrouwen werden reeds gevolgd in de jaren ervoor door onze dienst . Dit komt omdat enkele vrouwen (na hun verblijf in Open Deur) in het **Lazare**-project zijn ingetrokken of in de transitwoningen van **Home Du Pré**, waar ze tijdens hun verblijf een psychosociale begeleiding moeten blijven krijgen. Die begeleiding wordt in het kader van de nabegeleiding door Open Deur verzorgd. De vrouwen die in een woning van SVK **Iris** gaan wonen, worden eveneens door Open Deur opgevolgd. Wanneer we merken dat de begeleiding uitloopt en dat we in overleg met de persoon tot de constatacie komen dat een begeleiding nog nodig is, sturen we hen door naar een dienst thuisbegeleiding.

Verblijfplaats bij aanvang van de nabegeleiding in 2022	Aantal vrouwen
Transitwoning van Open Deur	15
Transitwoning van Home du Pré	1
Privéwoning	6
Sociale woning	4
Woning van een SVK	4
Ander onthaaltehuis	2
Lazare	1

In bovenstaande tabel, kunnen we zien dat ongeveer de helft van de personen die door de dienst nabegeleiding gevolgd werden, in de transitwoningen van Open Deur verbleven op het

moment dat de begeleiding begon. Van die 15 vrouwen, werden er nog 2 door Open Deur opgevolgd na hun verblijf in de transitwoning.

De transitwoningen van Open Deur

In de Kogelstraat nummer 36 beschikt Open Deur over drie transitwoningen: een studio en twee kamers met een gemeenschappelijke keuken. Deze woningen zijn bedoeld voor de vrouwen die in het onthaaltehuis verbleven hebben, maar die nog nood hebben aan begeleiding alvorens ze in een privéwoning trekken. Dat gebeurt in het verlengde van de begeleiding die reeds in het onthaaltehuis op poten werd gezet.

Enkele cijfers:

In 2022 konden zestien vrouwen en negen kinderen gebruik maken van deze woningen. Voor vijftien vrouwen en acht kinderen was dit met psycho-sociale nabegeleiding.

Het aantal overnachtingen bedroeg 2209 voor de vrouwen en kinderen.

De gemiddelde leeftijd van de vrouwen was 39 jaar.

De gemiddelde verblijfsduur was ongeveer drie maanden voor de alleenstaande vrouwen en drie maanden en een week voor vrouwen met kinderen.

Van de vrouwen die in 2022 in de transitwoningen van nummer 36 verbleven, kregen er 12 een leefloon van het OCMW. Eén vrouw kreeg een invaliditeitsuitkering aangevuld door een werkloosheidsuitkering, één vrouw kreeg een werkloosheidsuitkering, één vrouw werkte en voor één vrouw werden de kosten betaald door onthaaltehuis **Talita**.

De hoofdproblematiek van de vrouwen was voor zes onder hen relatieproblemen, voor drie vrouwen materiële problemen, voor twee vrouwen problemen tussen ouders en kinderen, voor één vrouw verslavingsproblemen, één vrouw had psychiatrische problemen en een laatste had problemen met haar verblijfsdocumenten.

Het team van onthaaltehuis **Talita** heeft eveneens beroep gedaan op ons voor een vrouw die gedurende twee weken haar woning moest verlaten. Wij hebben Mevrouw en haar kind voor een korte periode opgevangen in één van onze transitwoningen. Het team van **Talita** nam de begeleiding op zich tijdens het verblijf van de dame in kwestie.

De animaties

Participatie aan activiteiten georganiseerd door Open Deur	Aantal activiteiten	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Culturele activiteiten : ludotheek, bioscoop, museum, maison de la création	13	46	31
Sportieve activiteiten : zumba, zwemmen, mini-golf, yoga, boksen, overdekte speelruimte, schaatsbaan	12	39	42
Uitjes : parken, baboes, wandelingen, basketbalterrein	24	72	65
Welzijnsactiviteiten :haartooi, nagelverzorging, schoonheid en welzijn	3	15	1

Participatie aan activiteiten georganiseerd door anderen	Aantal activiteiten	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Les Gazelles de Bruxelles	16	44	11
Doucheflux (huisvestingsatelier, syndicat des immenses)	5	9	0
Hobo	12	49	12
Massage door Dana	17	68	0
Andere (leesatelier bij Aprèstoe , knutselatelier bij vzw Samenleven , film met l'Îlot)	3	3	9

Animaties en ateliers georganiseerd door het team	Aantal animaties	Aantal participaties vrouwen	Aantal participaties kinderen
Huisvestingsatelier	31	61	0
Praatgroepen	6	45	3
Groene vingers	19	11	24

Gegevens over de kinderen

In 2022 verbleven er 32 kinderen, 19 meisjes en 13 jongens, in Open Deur met een totaal van 2997 overnachtingen. We hebben 23 kinderen onthaald in 2021 en 9 kinderen werden onthaald in 2021, maar bleven nog een deel van 2022. De gemiddelde verblijfsduur was 94 dagen. We tellen alleen de kinderen die overnachtten in het onthaaltehuis.

We werken ook met moeders die niet vergezeld zijn van hun kinderen. In 2022 was dat het geval voor 6 moeders en 11 kinderen. In de meeste gevallen proberen we een bezoek tussen moeder en kind te regelen. Sommige situaties vergen een intensieve opvolging. In 2022, namen we op vraag of met de instemming van de moeder deel aan overleg met de **S.P.J.**, **Païka** en **Bru-stars** met als doel het contact tussen moeder en kind te herstellen of te evalueren.

Leeftijd

Aantal kinderen

Tussen 0 en 5 jaar	13
Tussen 6 en 12 jaar	14
Ouder dan 12 jaar	5

De gemiddelde leeftijd was 7 jaar. 84 % van de kinderen waren jonger dan 12 jaar. 44 % van de kinderen gingen naar de lagere school.

Verblijfsduur

Aantal kinderen

< 3	0
3-7	1
8-14	0
15-30	7
31-45	2
46-90	6
Meer dan 90 dagen	16

Gezinsgrootte

Aantal moeders

Moeders met 1 kind	9
Moeders met 2 kinderen	5
Moeders met 3 kinderen	3
Moeders met 4 kinderen	1

Onderwijs

	Aantal kinderen
Bij de moeder	4
Kribbe	4
Kleuteronderwijs	5
Lager onderwijs	13
Buitengewoon Lager Onderwijs	5
Algemeen secundair onderwijs	1

Taal

	Aantal kinderen
Franstalig	19
Nederlandstalig	12
Anderstalig	1

Anderstalig = Engels

Animaties in Open Deur

	Aantal	Aantal kinderen gemiddeld	Aantal moeders gemiddeld
Kindervergadering	13	4	-
Moedervergadering	2	-	6
Uitstap Open Deur	42	3	3
Spelatelier	8	1	1
Voorleesatelier	7	1	-

Animaties buitenshuis

	Aantal kinderen	Aantal moeders
Hobby	9	5
Vakantie-activiteiten	17	10
Baboes	3	3

Op vraag van moeder en kind zochten we vrijetijdsbestedingen voor 9 kinderen. We schreven 2 kinderen in voor bokslessen, 1 kind bij de kunstjeugbeweging **Bazart**, 2 kinderen in de voetbalploeg in het kader van de **Brede school** en 4 kinderen bij de buitenschoolse activiteiten van **AlterEducs**.

De vakantie-activiteiten vinden steeds buitenshuis plaats. Hiervoor werken we samen met verschillende sport -en jeugdverenigingen: **Action Sport, le Cémôme, Centre Fontanas, IBO Buiteling, IBO Nekkersdal, Lattitudes Jeunes, Maison des Jeunes l'Avenir, Maison des Enfants Françoise Dolto, Het Meervoud, Mes-Tissages, Sportcentrum Jette, Vivaction.**

Voor veel kinderen is het de eerste keer dat ze aan dergelijke activiteiten deelnemen en velen onder hen blijven ook na hun verblijf op deze organisaties beroep doen. Daarom vragen we een sociaal tarief voor hen aan en zoeken we bewust naar betaalbare vakantiestages. Sommige OCMW's werken ook samen met enkele van deze vzw's en komen volledig of gedeeltelijk tussen voor de betaling. De **VGC** voorziet een Passepartoe. Dit is een toegangkaart voor hobby's, culturele en sportieve activiteiten aan verminderde prijs voor iedereen vanaf 3 jaar. De aanvraag van de kaart is gratis en wordt voorbehouden aan kansarme gezinnen.

16 van de 32 kinderen of ongeveer de helft van de kinderen die in Open Deur verbleven, verbleven hier langer dan 3 maanden. Hierdoor namen ze dikwijls verschillende keren deel aan vakantie-activiteiten. Hoe meer ze het doen, hoe meer het ingeburgerd geraakt, hoe groter de kans dat ze het zullen voortzetten na hun verblijf.

We sturen de mama's met hun kleine kinderen naar **Baboes** vzw. Dit is een speel- en ontmoetingsplek voor de Brusselse allerkleinsten. Kinderen tussen 0 en 4 jaar kunnen er spelen terwijl de ouders toekijken, meespelen of met andere ouders van gedachten wisselen.

Problematiek

	Aantal kinderen
Getuige van geweld tussen ouders	20
Slachtoffer van familiaal geweld	9
Verwaarlozing	2
Materiële problemen	11
Schoolmoeilijkheden	12
Gezondheidsmoeilijkheden	8
Slaapmoeilijkheden	2
Eetmoeilijkheden	16
Andere opvoedingsmoeilijkheden	7

In 2022 waren **20 van de 32 kinderen, of 62,5 % van de kinderen, getuige van geweld tussen hun ouders.**

Blootstelling aan partnergeweld is een vorm van psychologische mishandeling van de kinderen. Geweld doet de routine en de regels, die het gezinsleven bij elkaar houden, uit elkaar spatten. De ouders worden tegelijk een bron van veiligheid en van angst. Dit zorgt voor

veel verwarring en veroorzaakt sterke emoties bij het kind. Getuige zijn van partnergeweld creëert een gevoel van dreiging en schendt de basisveiligheid van het kind.

Hoe frequenter en ernstiger het geweld, hoe gevoeliger en waakzamer het kind wordt voor alle tekenen die een periode van geweld aankondigen. Het kind wordt onderworpen aan de cirkel van geweld en past zich in zijn dagelijks leven aan doorheen de verschillende fases: het voelt de spanning, ondergaat de crisis en hoopt dat het geweld er niet komt. Het voelt de angst, de dreiging en de onmacht wanneer het geweld zich herhaalt. Dit brengt opnieuw een groot gevoel van angst met zich mee.

Partnergeweld terroriseert het kind en isoleert het door angst of schaamte voor het geweld. Het beschadigt het kind door het gewend te maken aan machtsmisbruik en ongepaste vormen van interpersoonlijke relaties. Het leert dat het kan krijgen wat het wil door gebruik te maken van geweld. Het kind groeit op met fundamentele twijfels wat liefde, intimiteit en geweld betreft.

Niet alle kinderen lijden op dezelfde manier of even intens onder het partnergeweld waaraan ze blootgesteld werden, maar de moeilijkheden die geobserveerd werden zijn vergelijkbaar met die van andere vormen van mishandeling: problemen rond geestelijke gezondheid (angst, depressie, posttraumatische stress), fysieke klachten (buikpijn, hoofdpijn, nachtmerries, slapeloosheid, verwondingen...), concentratieproblemen (schoolachterstand of zittenblijven) en problemen met het functioneren op sociaal vlak (gedragsproblemen, zoals opstandig gedrag, onrust, angstaanvallen, woedeaanvallen, zich op zichzelf terugtrekken,...).

9 kinderen waren zelf ook slachtoffer van familiaal geweld zoals slagen, maar ook aanhoudende psychologische vernederingen.

Dit jaar stelden we vast dat **11 kinderen van de 32 of ongeveer 1 kind op 3 materiële problemen** heeft gekend ten gevolge van het feit dat hun vader hun gezin verliet zonder iets te voorzien voor hun verder levensonderhoud. De moeders en kinderen leefden daardoor in zeer precare leefomstandigheden zonder water, gas, elektriciteit of eten. Voor ons is dit ook een vorm van mishandeling. Eén moeder heeft zelfs beslist om het speelgoed en de fietsen van haar kinderen te verkopen om haar gezin te kunnen voeden.

2 kinderen waren slachtoffer van verwaarlozing. Het ging om een moeder die weigerde om haar pasgeboren baby aan te geven bij de gemeente en het kind ernstige ondervoedde. In de andere situatie ging het om het nalaten van een revalidatie na een zware operatie aan de voeten en de benen van het kind en het weigeren om het kind naar school te laten gaan gedurende anderhalf jaar.

12 van de 32 kinderen kenden schoolproblemen. Er was onder andere sprake van pesten, leerproblemen, schoolmoeheid, faalangst en taalachterstand. We schreven 10 kinderen in voor de naschoolse begeleiding op vraag van of met de instemming van de moeder.

In de mate van het mogelijke laten we de kinderen verder naar hun vertrouwde school gaan. Als de afstand echt te groot is zoeken we plaats in een school in de buurt van het onthaaltehuis. **In 2022 hebben we voor 4 kinderen een nieuwe school gezocht.**

Een kind inschrijven in een school is vaak ingewikkeld voor onze moeders, omdat verwacht wordt dat het gebeurt via internet en ze verschillende mogelijke scholen moeten aanduiden. Het gebeurt ook dat ze geen toegang hebben tot een computer.

Voor **3 kinderen** zochten en vonden we een plaats **in de occasionele kinderopvang en de kribbe**. Eén kind ging reeds naar de kribbe voor hij met zijn moeder bij ons terechtkwam.

8 kinderen hadden gezondheidsproblemen. Er was sprake van psychosomatische buikkrampen en constipatie, een handicap aan voet en/of benen, pijn aan de knie.

2 kinderen hadden problemen met slapen en gebrek aan ritme.

16 van de 32 kinderen of de helft van de kinderen had eetproblemen. De meeste onder hen waren heel selectief in hun keuze aan tafel. Onze maaltijden zijn gemeenschappelijk. Een vrouw kookt om beurten een maaltijd voor de hele groep. Dit jaar waren er veel kinderen die het moeilijk vonden om de maaltijd die niet door hun moeder klaar gemaakt werd op te eten, omdat ze de ingrediënten niet lekker vonden. Dit lokte stress uit zowel bij de moeders als bij de kinderen.

De moeders van 7 kinderen signaleerden andere problemen rond opvoeding. Ze stelden ons de volgende vragen: Hoe speel ik met een kind van 1 jaar oud? Hoe een studiebeurs aanvragen? Hoe grenzen stellen? Hoe praten over de scheiding met mijn kind? Hoe kan ik mijn kind gezond voeden? Hoe leer ik mijn kind om alleen in te slapen? Wat met de schermtijd?

Netwerk

Dit jaar hebben we met volgende diensten samengewerkt:

L'Arbre à Bulles de la Rencontre, l'ONE Van Artevelde, la halte-accueil Creyelman, la halte-accueil La Ribambelle, Folieke, Païka, Bru-Stars, zorgjuf van Basisschool Spectrum, Basisschool de Kleurdoos, le centre I.R.A.H.M., dienst slachtofferhulp Vilvoorde, de T.M.S van het Sint-Pietersziekenhuis, Service délinquance - protection des mineurs.

Om een netwerk rond een gezin op te bouwen heeft de kinderwerking contacten met de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de buurthuizen, Kind en Gezin, de scholen, de CLB's, de jeugdbescherming,... Op die manier kunnen we het gezin aangepaste hulp bieden.

Het team zou ook meer ervaringen en werkmethodes willen uitwisselen met collega's van andere onthaalhuizen. Het is belangrijk om onze ervaringen te delen in de sector, om verder te blijven nadenken, nieuwe methodes te ontwikkelen en vormingen te volgen.

In 2022 hebben we beroep gedaan op de SAJ voor 1 kind. 3 kinderen stonden onder toezicht van de Jeugdrechter.

Mama's die niet vergezeld zijn van hun kinderen

We hechten veel belang aan het behoud van de relatie tussen ouder en kind. Zowel de relatie met de papa's als die met de mama's. Daarom gaan we ook in op de situatie van mama's die niet vergezeld zijn van hun kinderen in Open Deur. Ze stellen ons de vraag hoe ze in contact kunnen komen met hun kinderen, hoe ze dit contact kunnen behouden of hoe ze vaker contact kunnen krijgen met hen.

Wanneer er een vonnis is in het kader van een scheiding en het kind bij zijn papa verblijft, proberen we ervoor te zorgen dat het vonnis gerespecteerd wordt. Na een gesprek met de mama en indien ze akkoord is, nemen we contact op met de papa om hem gerust te stellen en ervoor te zorgen dat de ontmoetingen tussen moeder en kind blijven plaatsvinden.

Indien een kind geplaatst is, proberen we de reden van de plaatsing te achterhalen en nemen we met het akkoord van de mama contact op met de **S.A.J.** of de **S.P.J.**, om hen te laten weten dat ze in ons onthaaltehuis verblijft. Vaak worden we uitgenodigd om de ouder te vergezellen tijdens een gesprek met de afgevaardigden van de S.A.J. of S.P.J., maar ook tijdens een zitting bij de jeugdrechter.

Als het bezoek goed verloopt en de mama regelmatig komt, nemen de meeste instellingen, met het akkoord van de jeugdrechter of een adviseur van de S.A.J., contact met ons op om ervoor te zorgen dat de kinderen op bezoek kunnen komen bij hun mama.

Wanneer er sprake is van een breuk tussen ouder en kind, verloopt dit proces zeer geleidelijk en op voorwaarde dat de rechter of de adviseur er zeker van zijn dat de mama in staat is om voor haar kind te zorgen.

In 2022 hebben we twee moeders onthaald met psychische problemen. Ook zij wilden graag hun kinderen zien. De twee situaties waren zeer uiteenlopend.

Het welzijn van de kinderen komt voor ons steeds op de eerste plaats. We worden geconfronteerd met het verleden van de mama's en het gezin, maar ook met de vooroordelen van de adviseurs, rechters en instellingen waar de kinderen geplaatst worden. Met gezond verstand proberen wij deze obstakels te overwinnen. Soms zijn het ingewikkelde onderhandelingen die veel tijd, diplomatie, geduld en creativiteit vergen.

Voorbeelden:

Een mama had vier jaar lang geen contact meer met haar twee kinderen. Ze had geen stabiel leven, reisde heen-en-weer naar verschillende landen en werd verschillende keren opgenomen in ziekenhuizen en in instellingen. De rechter heeft toen beslist alle contact tussen moeder en kinderen stop te zetten.

Tijdens haar verblijf, begon ze opnieuw zorg te nemen voor zichzelf. Ze had regelmatig afspraken met haar psychiater en nam nauwgezet haar medicatie. Omdat ze zich zo goed voelde, begon ze een opleiding tot hotelreceptioniste. Toen ze de wens uitte om opnieuw in contact te komen met haar kinderen, was de jeugdrechter zeer terughoudend en streng omdat hij haar al in een heel andere toestand had gezien.

Ondanks verschillende pogingen, slaagde ze er niet in om een afspraak vast te krijgen bij de afgevaardigde van de S.P.J. om haar positieve evolutie te laten zien. Wij hebben beslist om haar daarin te ondersteunen, omdat zij gedurende vele jaren haar kinderen alleen opgevoed heeft. Ze was opnieuw stabiel, had haar opleiding afgerond en was geslaagd. Intussen verbleef ze in onze transitwoning. Alles liep goed. In overleg met haar, hebben wij zelf een afspraak gemaakt bij de S.P.J. om de beslissing van de rechter beter te begrijpen en het vertrek van de bewoonster te kunnen voorbereiden. Het was voor de mama niet duidelijk of ze een woning moest zoeken voor zichzelf, of dat ze ook voor haar kinderen een kamer moest voorzien.

Na negen maanden konden we eindelijk met de moeder mee naar een afspraak met de S.P.J.. Ze werd gehoord door de afgevaardigde, die blij verrast was door haar positieve vooruitgang. Het was voor de mama ook een moment om aan te geven dat ze teleurgesteld was in de vooroordelen waartegen zij moest opboksen.

Naar aanleiding van die afspraak, veranderden de zaken stilletjesaan. De rechter stond het de moeder toe om brieven te schrijven naar haar kinderen. Ze moest de kaartjes eerst naar de afgevaardigde van de S.P.J. sturen die ze dan doorstuurde naar de instelling, na goedkeuring

van de rechter. Die manier van communiceren was erg traag. De mama moest zich ook steeds verantwoorden voor onhandig geschreven zinnen. Wanneer ze echter de context uitlegde, werd de brief aanvaard en kwam hij weken later aan bij de kinderen.

Twee maanden later liet de rechter begeleide telefoongesprekken toe van één uur en dit één keer per maand. Er werd ook een videogesprek toegestaan. Die verliepen zeer goed en de mama werd er zich van bewust dat, als ze regelmatig bleef, er in de toekomst bezoeken mogelijk waren. Intussen is de mama verhuisd naar een studio van een dienst beschut wonen die de begeleiding van ons overgenomen heeft.

Een andere mama is bij ons terechtgekomen na een gedwongen opname in het kader van de Nixon-procedure. Ze had ervoor gekozen om naar een onthaaltehuis te komen, omdat ze dacht op die manier haar kinderen sneller opnieuw bij zich te kunnen hebben. Het team kon zien dat ze zich niet op haar gemak voelde bij de andere bewoonsters en ze legde ons uit dat ze nog steeds stemmen hoorde. Ze had het moeilijk om tot rust te komen, vertrok 's ochtends vroeg en kwam 's avonds pas thuis. Haar enige hulpvraag was in verband met de kinderen.

PAïka, de dienst kinder- en jeugdpsychiatrie van het AZ-VUB, had de mama uitgenodigd om de bezoekmogelijkheden te onderzoeken. De afspraak werd in het ziekenhuis vastgelegd en zou worden bijgewoond door een psycholoog, twee psychologen van **Bru-Stars** en het oudste kind zelf. Op vraag van de mama zijn wij meegegaan naar de afspraak. Het bezoek verliep echter niet goed, aangezien de mama haar kinderen bleef lastigvallen met paranoïde berichten. Ze bleef zich buiten de realiteit bevinden.

Enkele dagen later kregen we een e-mail van de psycholoog van PAïka die ons meedeelde dat de rechter de bezoeken van de moeder opgeschort had, omdat de kinderen helemaal van streek waren. Vlak nadat de mama vernam dat ze haar kinderen niet terug zou krijgen, heeft ze ervoor gekozen om het onthaaltehuis te verlaten.

Het werk met de vaders

Contacten tussen Open Deur en de vaders

In 2022 hebben we met 8 vaders direct en/of telefonisch contact gehad. Met 20 vrouwen spraken we over de relatie van hun kinderen met de papa.

Wanneer een moeder in het onthaaltehuis aankomt, proberen we haar situatie in zijn geheel te begrijpen. Daarna kijkt het team, naargelang de vraag van de moeder, of het nuttig is om over de papa in gesprek te gaan en eventueel contact met hem op te nemen. Sommige vrouwen leven sinds lange tijd gescheiden van de vader van hun kinderen en hebben de situatie onder controle. Zij hebben onze tussenkomst niet nodig. Anderen zijn niet klaar om er met ons over te praten of om opnieuw contact op te nemen met hem.

Wanneer we voor het eerst met een mama over het traject praten dat we met de papa van hun kinderen kunnen afleggen, leggen we hen uit wat dat inhoudt, welke thema's aan bod kunnen komen, het kader, de geheimhouding en waarom we het belangrijk vinden om contact op te nemen. Daarna kijken we met de mama of er dringende zaken zijn die geregeld moeten worden, zoals bv. gezondheid, school of dergelijke. Wij werken uiteraard steeds met de goedkeuring van de moeder, met als uitgangspunt wat het beste is voor het kind.

Vaak wordt er daarna een eerste telefonisch contact gelegd met de papa om hem een ontmoeting voor te stellen en het doel ervan uit te leggen. Over het algemeen wordt er positief gereageerd op onze uitnodiging zelfs al hebben sommigen wat bedenktijd nodig. Wat belangrijk is voor ons, is dat de papa een plek heeft waar hij zich vrij kan uiten en waar hij geholpen wordt in verband met zijn kind, of dat nu in het onthaaltehuis is of daarbuiten.

Tijdens de eerste ontmoeting, scheppen we steeds een duidelijk kader en herinneren we de vader eraan dat hij uitgenodigd werd in zijn rol als vader, die heel verschillend is dan die van partner. Daarenboven komt de vader het onthaaltehuis binnen langs een andere ingang dan die waarlangs de vrouwen binnenkomen. Het is belangrijk voor ons om de ruimte van de vrouwen en de mama's te respecteren.

De eerste ontmoeting is zeer interessant. We kunnen namelijk kennismaken met de papa, naar hem luisteren, hem uitleggen in welke omstandigheden zijn kind bij ons verblijft, hem het ritme van het onthaaltehuis uitleggen, enz. De thema's die tijdens de gesprekken aan bod komen, verschillen van situatie tot situatie. We proberen te begrijpen welke plaats de papa inneemt, hoe het eraan toeging voordat moeder en kind in het onthaaltehuis terechtkwamen, of er een vonnis is uitgesproken en hoe de ouders onderling communiceren. We proberen te bekijken wat we kunnen doen om een relatie met de papa in stand te houden of tot stand te brengen, indien de moeder en het kind dat wensen. We bespreken ook meer administratieve of logistieke onderwerpen, zoals de school, de kinderopvang, kinderbezoek, erkenning van een handicap, alimentatiegeld, enz. Elke begeleiding is anders en op maat van de ouders. Het belangrijkste voor ons is dat de gesprekken in het belang van het welzijn van de kinderen zijn.

Vervolgens wordt er tijdens de teamvergadering een samenvatting gegeven van het gesprek om de visie van de papa te delen alsook zijn beschikbaarheden en zijn verwachtingen. Op die

manier kan het team de gezinssituatie beter begrijpen. Het team probeert neutraal en objectief te blijven. We zijn er om een band op te bouwen en aan preventie te doen. Het is niet de bedoeling om een therapie te beginnen. Indien de ouder deze wens uit of wanneer het team oordeelt dat het gezin meer diepgaande hulp nodig heeft, verwijzen we door. We kunnen dan een ontmoeting voorstellen met de verschillende hulpverleners om zo de hulp te centraliseren. Door de ouders naar een externe dienst door te verwijzen kan het gezin de hulpverlening verderzetten wanneer moeder en kind niet meer in Open Deur verblijven.

Supervisie rond de relatie vader-kind

Wij hebben in 11 situaties beroep gedaan op onze supervisor Philippe Kinoo, pedo-psychiater, rond concrete vragen, gelinkt aan ouderschap.

Reflecties over ouderschap en de dagelijkse praktijken

Gedurende het ganse jaar 2022 hebben wij met onze ploeg en onze supervisor de kans gehad om tijd te nemen om op een diepgaande manier na te denken over het werk dat we realiseren met de papa's.

Om dit te doen hebben wij aan de start van het werkjaar een voorbereidende werkgroep opgericht rond verschillende thema's, bevragingen en praktijken waarmee wij geconfronteerd werden doorheen het voorbije jaar, alsook deze die betrekking hebben op de voorgaande jaren.

Wij voelden de nood aan om te reflecteren over de manier waarop wij dagelijks te werk gaan met de vrouwen, soms ook met de mannen, om te peilen of wij voldoende coherent zijn in onze aanpak. Of onze antwoorden voldoende aangepast waren aan de situaties waarmee wij geconfronteerd werden, zoals partnergeweld, mentale gezondheid, enz...

Deze reflectie gebeurde ook in navolging van een opleiding rond partner- en familiaal geweld, die wij in 2021 hebben gevolgd.

Deze reflecties worden verdergezet in 2023 en we zullen niet nalaten hierop meer inhoudelijk terug te komen in ons volgende activiteitenverslag .

De socialiseringswandelingen en culturele uitstappen met de nachtbegeleiders

In navolging van de socialiseringswandelingen van vorig jaar en bij het heropstarten van de artistieke- en culturele activiteiten overal in Brussel, hebben wij enkele uitstappen georganiseerd; het afgelopen jaar hebben we volgende zaken vastgesteld:

- De meerderheid van de vrouwen in het onthaaltehuis hebben een beperkte sociale omgang.. Velen betreuren het dat ze zich geografisch slechts beperkt kunnen bewegen in de stad. Ze kennen de weg naar de stad, naar de winkels om hun boodschappen te doen of voor andere praktische zaken, maar verkennen weinig de stad op een andere manier.

De socialiseringsuitstappen, individueel of in groep, hebben als doel om de vrouwen ertoe aan te sporen hun reserves tegenover het onbekende te overstijgen (ik ken het niet , ik weet niet hoe er te geraken, wat als ik verdwaal in de stad,) en om de culturele en sociale rijkdom van de stad te ontdekken. Op die manier kunnen ze ruimte vinden om zich te ontplooiën als individu en niet meer enkel als echtgenote, moeder, dochter ...

Sinds de lente van 2022 hebben wij meerdere uitstappen georganiseerd.

De eerste was een geleid bezoek in het kader van de dekolonisering, georganiseerd door le Collectif Mémoire Coloniale et Lutte Contre les Discriminations (CMCLCD). De tweede was georganiseerd in het kader van de Zinneke Parade. Een derde uitstap was naar het theater en tenslotte zijn we ook naar een filmvoorstelling gegaan.

In de gesprekken met de vrouwen betreffende deze activiteiten, is gebleken dat zij veel interesse hebben voor geschiedenis en politiek. In deze periode was een aanzienlijk deel van de vrouwen in het onthaaltehuis van Afrikaanse origine. Hun eigen ervaringen en kennis van geschiedkundige, politieke en sociale onderwerpen dienaangaande waren zeer verrijkend voor de gesprekken binnen Open Deur.

Zo werd in samenwerking met het Collectif Mémoire Coloniale een geleid bezoek georganiseerd rond de (de)kolonisering en de merktekens daarvan in de straten van de hoofdstad.

Het Collectif Mémoire Coloniale et Lutte Contre les Discriminations definieert zijn missie rond vier luiken:

- * vorming van het publiek bij het ontwikkelen van een burgerlijk geweten inzake dekolonisering vanuit de Afrikaanse geschiedenis en de daar heersende culturele waarden en aan de hand van gedane investeringen in de publieke ruimte.

- * het publiek informeren en sensibiliseren rond de verschillende uitdagingen, initiatieven en de strijd betreffende onderwerpen gelinkt aan de geschiedenis van de dekolonisering, nog levende herinneringen, stereotypen en vooroordelen.

- * strijden tegen koloniale vervreemding en de burger ertoe aanzetten los te komen van economische uitbuiting, georganiseerd door een kleine, machtige, toegankelijke en geprivilegieerde minderheid, die leidt tot concurrentie onder de armen en zo mogelijks tot racisme.

- * het claimen van de dekolonisatie van de publieke ruimte, het einde van de vervalsing van de Afrikaanse geschiedenis en het onderwijs hierover in scholen en universiteiten.

De organisatie van deze activiteit heeft een enorm succes gekend, temeer daar het die dag prachtig weer was. Dit initiatief heeft een tiental vrouwen bij elkaar gebracht en nam 4 uur in beslag ipv de voorziene 2 uur. De organisatoren waren zodanig opgetogen door de aanwezigheid van de vrouwen dat ze de activiteit genereus hebben verlengd.

Het parcours van dit dekolonisatie bezoek leidde ons van de Kunstberg naar de Naamse Poort via het Warandepark. De gids liet ons stoppen voor monumenten en gebouwen om ons het verband uit te leggen met de koloniale geschiedenis vanuit de volgende overtuiging:

'De publieke ruimte in België is verre van neutraal en wordt door het CMCLCD gebruikt om haar doelstellingen te realiseren. De koloniale propaganda manifesteert zich rond gebouwen, straatnamen, herdenkingsplaten over heel België. De publieke ruimte laat toe de geschiedenis van de Belgische kolonisatie te reconstrueren en tegelijk de koloniale propaganda, die nog sterk aanwezig is in het collectief onderbewustzijn, te ontmantelen, zodanig dat de deelnemers inzicht krijgen in onze maatschappij en de heersende dominantie. Deze geleide bezoeken zijn als brilglazen waardoor je het heden kunt lezen om het verleden te begrijpen en vooral de toekomst van onze samenleving kunt opbouwen' (passage uit de site van het collectief).

Kortom, deze activiteit was een succes dat we hopen te herhalen in de komende lente .

Het begin van de zomer werd gekleurd met de terugkeer van de Zinneke Parade en haar kleine zusje, het Feest van de Vrijdag . Gezien één van de medewerkers van de nachtploeg samenwerkte met een deelnemende organisatie, hebben wij beslist om haar te gaan toejuichen tijdens de parade van vrijdag. Dit evenement kende een groot succes, 15 vrouwen van het onthaaltehuis, hebben deelgenomen .

Dankzij de banden die voorzichtig gesmeed werden gedurende de lockdown, konden de vrouwen in alle vertrouwen aansluiten bij deze uitstap. Voor velen onder hen waren de stopplaatsen zoals de Grote Markt, Manneke Pis ... een hele verrassing. De uitstap werd bovendien opgevrolijkt met een ijsje als feestelijke traktatie .

Dit initiatief heeft bij meerdere vrouwen de curiositeit en de zin in avontuur aangewakkerd om zich open te stellen om meer naar buiten te gaan zonder dat daar een specifieke reden toe is zoals boodschappen doen of naar één of andere afspraak te moeten . Het effect van deze activiteit was positief en op verschillende manieren merkbaar in de daaropvolgende maanden. Zo gebeurde het meermaals dat vrouwen in groepjes van 2-3 's avonds de deur uitgingen om een wandelingetje te maken en een 'luchtje te scheppen'.

Het theaterbezoek werd georganiseerd in Anderlecht in Café Congo . Hetzelfde stuk werd opgevoerd in de KVS en in het festival 'Voix des Femmes' in Luik . Het gaat over 2 theatervoorstellingen, gemaakt door 2 Brusselse artiesten : 'Fusion' is een voorstelling van 'Dans en Slam' en 'Koko Slam Gang ' een voorstelling gerealiseerd in samenwerking met een groep Congolese grootmoeders van de Brusselse vereniging 'Le Manguier en Fleurs '.

De stukken definiëren zich als volgt:

FUSION : danseres Hendrickx Ntela associeert zich met de slameuse Joëlle Sambi om in 'Fusion' de sociale en politieke agressie aan te klagen. Beiden hebben zich verenigd in 'Fusion', een geëngageerde en briljante performance die het sociale en

positionele geweld aan de kaak stelt. De woorden en de woedende poëzie van de ene worden beantwoord met de krachtige en explosieve bewegingen van de andere en zo ontstaat 'Fusion'.

KOKO SLAM GANG: 'Koko': 'grootmoeder' zoals men zegt in Congo, 'Senior' zoals men hier zegt. 'Koko' wordt ook de naam van een groep vrouwen, amateur-slammeuses en Congolese vertelsters. Een spektakel van intergenerationele slam, verrijkt met zang en dans en geïnterpreteerd door een unieke groep superenergieke grootmoeders en 2 ervaren slamdichteressen, Joëlle Sambé en Lisette Lombé.

Tot slot, 's avonds samen een theetje drinken - veelal Marokkaans - blijft de meest geliefde bezigheid van zowel de verschillende groepen vrouwen als de medewerkers van de nachtpermanentie. Het zijn momenten van saamenhorigheid, lachen, uitwisselingen..die de integratie van vele vrouwen in het onthaaltehuis hebben mogelijk gemaakt. Telkens wanneer het kon, werden er ook gezelschapsspellen, ter beschikking in de opbergkasten van Open Deur, bovengehaald en gespeeld zoals het fameuze 'Loup Garou'.

Interview afgenomen door Bernie Feyer van vzw DANA in het kader van een door hen georganiseerde vorming betreffende geweld op vrouwen voor de school Créa Prigogine

Waarom hebben jullie gekozen om de vrijwilligers van DANA te laten masseren in jullie centrum?

Voor de ontspanning: De vrouwen en kinderen die in ons onthaaltehuis aankomen, bevinden zich in een crisissituatie. Ze hebben nood aan ontspanning en leren loslaten. Dit doet hun deugd.

Om het hoofd leeg te maken: veel vrouwen zitten constant in hun gedachten en in hun hoofd. We luisteren naar hen en praten met hen. Maar er is meer dan het hoofd alleen. Er is ook nog het lichaam en het lichaam liegt niet. Het lichaam reageert dikwijls veel feller dan het hoofd. Het is belangrijk dat er ook naar het lichaam geluisterd wordt om bij de emoties stil te staan en verder te kunnen.

In het algemeen schenken we veel aandacht aan het lichamelijke aspect tijdens onze begeleidingen. Dat gebeurt op verschillende manieren: We proberen zicht te krijgen op de algemene gezondheidstoestand van de vrouw. Wanneer consulteerde ze voor 't laatst een gynaecoloog? Een oogarts? Een tandarts? ... ? Maar ook tijdens onze animaties die door een teamlid of door een externe dienst georganiseerd worden: onze verwenateliers (make-up, nagels), naar de kapper gaan, de vrouwen aanmoedigen om te sporten, samen gaan lopen, samen yoga doen. Al deze activiteiten kunnen ertoe bijdragen dat onze vrouwen zich beter in hun vel gaan voelen. De massage maakt deel van uit van deze activiteiten.

Sinds wanneer werken jullie samen met onze vzw?

Open Deur werkt sinds 1991 samen met DANA. Dat is met andere woorden al 31 jaar lang.

Hoe kan de massage vrouwen die slachtoffer zijn van geweld helpen?

Ze kunnen ervaren dat aangeraakt worden opnieuw aangenaam kan zijn.

Gemasseed worden kan emoties losmaken en naar boven laten komen. Het is al gebeurd dat een vrouw begint te huilen tijdens een massagebeurt, omdat ze er eindelijk in slaagt om haar opgekropte gevoelens te uiten.

Ik kan het aantal keren dat een vrouw of een kind in slaap valt op de massagetafel niet meer tellen. Het is voor hen soms de enige keer dat ze erin slagen om rustig in te slapen, omdat ze hun hoofd kunnen leegmaken en zich volledig kunnen overleveren aan de massage.

Ze verbinden zich opnieuw met hun lichaam.

Enkele voorbeelden:

Ik denk aan een mama en haar 8-jarige zoon. Het waren trouwe deelnemers van de massage. Hun onderlinge relatie was erg gespannen in het begin van hun verblijf. Maar de massage heeft hun relatie op een positieve manier beïnvloed. De moeder besliste om haar zoon 's avonds voor het slapengaan te masseren. Dat maakte deel uit van hun ritueel. Dit verzachtte de manier waarop ze met elkaar omgingen.

Verschillende kinderen die slaapproblemen of nachtmerries hebben, vallen als een blok in slaap op de massagetafel. In die gevallen halen we de moeder erbij, die dan haar kinderen naar bed brengt en onderstopt, zodat ze verder kunnen slapen tot de volgende ochtend.

Een vrouw met verschillende blauwe plekken in haar gezicht en op haar lichaam, kreeg naast de lichaamsmassage ook een massage met essentiële olie op haar pijnlijke plekken om de pijn te verlichten. Ze voelde zich erkend en was zeer dankbaar.

Wat zou er aangepast moeten worden indien nodig?

Niets. We zijn heel tevreden over de manier waarop het nu verloopt.

Wat zijn jullie toekomstwensen wat betreft de massage voor slachtoffers van geweld?

In de beginperiode van DANA kwamen er 3 personen masseren. Dat zorgde ervoor dat er veel mensen (vrouwen en kinderen) van de massage konden genieten. We moesten niemand weigeren die ingeschreven was.

Ik besef dat het vandaag de dag niet evident is om mensen te vinden die 's avonds willen masseren, maar we zijn al erg tevreden als we telkens 2 vrijwilligers per beurt krijgen en de massage 's avonds kan blijven doorgaan.

Iets anders: Het zou goed zijn om een plek te vinden waar onze mensen naartoe kunnen blijven gaan om zich te laten masseren nadat ze ons huis hebben verlaten. Sommige onder hen zijn vragende partij.

Bezoeken, supervisies, vergaderingen en vormingen

Vorming van het personeel

Samenvatting	Organisator	Aantal deelnemers
Colloque sur les violences conjugales	Le centre culturelle d'Uccle	2
Le mariage forcé	AMA	1
Journée d'étude: Eloge du plaisir et du conflit en institution	CFSI	2
Infosessie over de veranderingen in de begeleiding naar werk	Hobo	1
Jouer: un acte socialisation. Atelier dé-re/construire nos jeux	BBRoW	1
Séminaire: Grand conflit entre parents après un divorce. Comment prendre soin des parents et de l'enfant?	ZNA-UKJA	1
Crise et acteurs du logement à Bruxelles – 2e partie : les dispositifs publics en Région Bruxelloise	BBRoW	1
BA4 Personne avertie - travaux électriques	Vincotte Academy NV	1
Opleiding rond branveiligheid	ABBET	1
L'accompagnement des habitant.e.s vers un nouveau contrat de bail	BBRoW	2
Kennismakingsessie Iedereen Verdient Vakantie	Toerisme Vlaanderen	2
Santé mentale: aperçu des possibilités de soutien en 1ère ligne	Brusano	1
Le mesurage des médicaments	Brusano	1
Impact de la crise sanitaire sur les publics sans abri	AMA	1
Bonnes pratiques dans la recherche logement	BBRoW	1
Allocations de loyer et de relogement	BBRoW	2
Opleiding tot mondzorgcoach	Logo Brussel	2

Het team van Open Deur is dit jaar gedurende drie dagen samengekomen om te reflecteren over het samenwerken en het te verbeteren. We hebben ons gebogen over het verloop van de gemiddelde dag in het onthaaltehuis vanuit het standpunt van de werkers, onze communicatiemiddelen en de verdeling van de taken.

We hebben ook twee teamvergaderingen samen nagedacht over hoe de capaciteitsvergroting van het onthaaltehuis praktisch in zijn werk zou gaan.

Naast bovenstaande opleidingen, hebben we ook 11 supervisies gehad onder leiding van Dokter Philippe Kinoo.

Voorstelling van de interne en externe bezoeken van 'Open Deur'

Samenvatting van de interne bezoeken	Aantal bezoekers
Bezoeken van studenten	17
Bezoeken van organisaties uit de sector	12
Bezoekers in het kader van de week van de thuislozenzorg in Brussel	7

Samenvatting van de externe bezoeken	Aantal bezoekers
Externe bezoeken	11
Bezoeken in het kader van de week van de thuislozenzorg in Brussel	7

Voor Open deur is het belangrijk om contact te houden en uitwisselingen te hebben met andere instellingen in de thuislozensector en aanverwante sectoren. Daarom bezoeken wij op regelmatige basis andere organisaties, ontvangen wij studenten, maatschappelijk werkers en collega's uit de sector of aanverwante sectoren.

In dat kader hebben wij bezoek gekregen van andere diensten die aan ons team en/of de bewoners van open deur hun werking zijn komen uitleggen. Zij kregen ook de kans om het onthaaltehuis te bezoeken en te ontdekken.

Tijdens de week van de thuislozenzorg in Brussel ontving Open Deur 7 collega's uit de sector of aanverwante sectoren.

In 2022 was Open Deur erbij toen **Talita** zijn twintigste verjaardag vierde en **Yemaya** ingehuldigd werd. **Yemaya** is een onthaaltehuis voor vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld. Zeven collega's waren aanwezig op de **Bico**-dag in juni.

Vergaderingen en supervisies

De personeelsleden van Open deur hebben in 2022 deelgenomen aan verschillende vergaderingen, praktijkuitwisselingen, werkgroepen en netwerkvergaderingen. Hieronder vind je een beknopt overzicht.

Een collega heeft deelgenomen aan de vergaderingen van **Bitume**. In dit netwerk worden de cliënten geregistreerd (mannen en vrouwen) die reeds een lang parcours in één of meerdere organisaties achter de rug hebben. De bedoeling van het netwerk is om een begeleidingstraject voor te stellen in nauwe samenwerking met de verschillende psycho/medische/sociale organisaties, waarbij het belang van de cliënt steeds centraal staat.

Wij maken eveneens deel uit van het 'Regio-overleg thuislozenzorg Brussel' en namen deel aan drie bijeenkomsten. Op deze bijeenkomsten komen de Nederlandstalige organisaties uit Brussel samen om aan praktijkuitwisselingen te doen en om nieuws te brengen uit de Brusselse thuislozensector.

Enkele collega's hebben deelgenomen aan vergaderingen over het LGBTQ-house (**BICO**), 'le Plan Social Santé Intégré' (BXL Takes Care) en aan een bijeenkomst over de woonbarometer (**BBRoW**).

Iram Chaudhary, coördinatrice van Open deur, zit in de **raden van bestuur** van de **BICO-federatie**, van de vzw **ARA**, **Aprèstoe**, **SVK Iris**, vzw **Beschut**, **Les Gazelles de Bruxelles** en vzw **Hobo**.

Op het niveau van de **BICO-federatie** vonden verschillende vergaderingen plaats:

- Raden van bestuur en algemene vergaderingen
- Werkgroep onthaalhuizen in verband met de dagprijs/OCMW
- Werkgroep onthaalhuizen in verband met de subsidies en de nieuwe ordonnantie
- Werkgroep onthaalhuizen in verband met het tweede evaluatierapport rond de hotel-projecten
- Werkgroep voor werkgevers rond vragen over het arbeidsreglement

In het kader van het **Portali**-project waren er vergaderingen en ontmoetingen met het team. In het kader van een projectoproep van de **GGC** voor een opvangstructuur voor vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk en intrafamiliaal geweld en waarop het onthaalhuis **Talita** is ingegaan, maakte Open Deur deel uit van de stuurgroep voor dit nieuwe onthaalhuis met geheim adres, "**Yemaya**". De eerste vergadering werd voorgezeten door de **Bico**-federatie en een andere vergadering werd gehouden met het 'Centre de Prévention des Violences Conjugales et Familiales', omwille van hun expertise.

Het medewerkersteam – de raad van bestuur

Medewerkers

Iram Chaudhary	Sociaal-assistente, coördinatrice sinds 01/09/2012, in dienst sinds 01/12/1999.
Fabienne Verduyn	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de kinderen, in dienst sinds 01/01/1993.
Ann Vanden Branden	Sociologe, administratief verantwoordelijke, in dienst sinds 15/03/1995.
Bruno Milone	Opvoeder, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 05/10/2009. Vanaf 1/09/2020 halftijds Open Deur, halftijds Portali. Vanaf 1/11/2022 voltijds Open Deur.
Eléonore Moureau	Sociaal-assistente, master in de sociologie, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 15/04/2015, werking met de vaders.
Khadija Maida	Opvoedster, psychosociale begeleiding van de kinderen, in dienst sinds 01/01/2017.
Monica Saey	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 13/07/2018, nabegeleiding.
Géraldine Musyck	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 05/10/2018.
Elise Stordeur	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst van 17/06/2019 tot 25/04/2022.
Celine Van Mulders	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 01/09/2019. Vanaf 1/11/2020 halftijds Open Deur, halftijds Portali. Vanaf 1/11/2022 voltijds Open Deur, nabegeleiding.
Michäel Aydin	Master in psychologie, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst van 4/10/2021 tot 1/09/2022.
Pierre Posselle	Opvoeder, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst van 6/10/2021 tot 6/11/2022.
Ornela Omoy	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 7/03/2022.
Imane Afia	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 1/08/2022.

Sangeeth De Ridder	Sociaal-assistente, psychosociale begeleiding van de bewoners, in dienst sinds 1/12/2022.
Christina Stadlbauer	Nachtpermanentiemedewerkster, in dienst van 15/04/2020 tot 4/5/2022.
Nadia Mharzi	Nachtpermanentiemedewerkster, in dienst sinds 15/04/2020.
Emanuel Lorrain	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst sinds 1/07/2020.
Nicolas Galeazzi	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst van 07/07/21 tot 30/06/2022.
Anouschka Germys	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst van 1/07/2022 tot 10/11/2022.
Arzy Saglam	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst sinds 19/04/2022.
Stan Nachtergaele	Nachtpermanentiemedewerker, in dienst sinds 1/12/2022.
Abdelkader Abbassi	Arbeider (ACS), in dienst sinds 19/03/2012
Nafiatou Ibrahim	Logistiek medewerkster, in dienst sinds 01/04/2020, afwezig sinds 21/12/2022.

Freelance medewerkers

Phillippe Kinoo	kinderpsychiater, systeembenadering, supervisor van het team (éénmaal per maand) sinds oktober 1990
DANA	2 vrijwilligers komen elke twee weken voor een massage en relaxatie van de bewoners sinds september 1991

Raad van bestuur en de Algemene Vergadering

Ria Willem	Voorzitster
Jean-Elie Lanotte	Penningmeester
Martine Peeters	Secretaris
Gert Van Ransbeeck	Lid
Chris Deslagmulder	Lid
Greet Meyhi	Lid
Stefan Van Moll	Lid
Karen Swyngedauw	Lid
Peggy Piret	Lid

Financiën en subsidies

Het onthaaltehuis Open Deur wordt erkend en gesubsidieerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

In 2019 werden de nieuwe uitvoeringsbesluiten gepubliceerd verbonden aan de ordonnantie van 2018 betreffende de reorganisatie van de daklozensector en de subsidiëring van de bicommunautaire instellingen in het Brussels Gewest.

Het uitvoeringsbesluit voorziet in het personeelskader en de subsidiëringwijze van de erkende centra. Er wordt een jaarlijkse voorlopige forfaitaire enveloppe toegekend door de optelling van:

- De theoretische kostprijs van het aantal functies dat wordt gesubsidieerd in overeenstemming met de geldende loonschalen en de personeelsnormen (in de bijlagen)
- Een gemiddelde anciënniteit
- Een vermenigvuldigingscoëfficiënt die de sociale lasten en andere premies of sociale voordelen omvat
- Het maximale bedrag van
 - de werkingskosten (een jaarlijks bedrag afhankelijk van het aantal bedden vermeerderd met een bedrag toegekend voor de directie/coördinatie)
 - uitrustingskosten
 - opleidingskosten (=1% van de gesubsidieerde loonmassa)
 - beheerskosten (=4% van de gesubsidieerde loonmassa voor de arbeidsongevallenverzekering, arbeidsgeneeskunde, het sociaal secretariaat, het woon-werkverkeer en aanwervingskosten)
- Een variabel deel dat mogelijk andere personeelskosten, uitrustingskosten en werkingskosten dekt die noodzakelijk zijn voor de werking van het centrum.

Het bedrag van deze forfaitaire enveloppe is het maximale bedrag van subsidie die een instelling kan ontvangen.

We hebben ook personeelsleden die gesubsidieerd worden door het Sociaal Maribel Fonds. Onze instelling wordt door hen erkend als een bicommunautaire opvoedings- en huisvestingsinrichting. De bedoeling van het Fonds is de werkdruk te verlagen door bijkomende aanwervingen mogelijk te maken binnen de private non-profitsector. Deze subsidie beantwoordt aan een nood en geeft ons de kans om de kwaliteit van ons werk te verbeteren.

De werkgevers krijgen een toelage van het Fonds voor de loonkosten van nieuw aangeworven, bijkomend personeel.

We hebben eveneens een personeelslid met een Gesco-statuut waarvoor we een premie ontvangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Lijst van organisaties

-ABBET	ABBET heeft als opdracht om verenigingen te informeren, sensibiliseren en begeleiden om een welzijnsbeleid op het werk te ontwikkelen.
-Action Sport	Biedt een waaier van sportactiviteiten en stages aan voor kinderen tijdens het schooljaar en de vakanties.
-Actiris	De Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling.
-ADDE	Association pour le droit des étrangers, een onderzoekscentrum dat de rechten van migranten verdedigt.
-Albatros	Onthaaltehuis voor thuislozen, deelwerking van CAWBrussel.
-Altereducs	Dienst die onder andere buitenschoolse opvang organiseert.
-AMA	Federatie van onthaalthuizen en diensten in de thuislozenzorg die erkend zijn door de Franse Gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of het Waalse Gewest.
-Aprèstoe	Ambulante dienst voor psychosociale begeleiding van mensen die in Open Deur of Talita verbleven, en die nog begeleiding nodig hebben.
-(l')Arbre à Bulles de la Rencontre	Dienst van La Source, die kinderen van 2 ½ tot 10 jaar overdag opvangt, die thuisloos zijn.
-Baboes	Ontmoetingsplaats en speelruimte voor kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders.
-Basisschool De Kleurdoos	Lagere school in de Kogelstraat.
-Basisschool Spectrum	Lagere school in Kampenhout.
-Bazart	Jeugdbeweging rond het thema kunst.
-BICO Federatie	Vertegenwoordigt de bicommunautaire organisaties in de thuislozensector in Brussel, die allen gesubsidieerd zijn door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.
-Bitume	Réseau Bruxellois d'Intervention de Terrain pour Usagers Marginalisés ou Exclus.
-Brede school	Een Brede School werkt samen met de buurt, ouders en lokale partners in onderwijs, cultuur, sport, jeugd, kinderopvang en welzijn. Ze werken samen aan een leerrijke en fijne omgeving voor alle kinderen en jongeren, vanuit een eenzelfde pedagogische lijn.
-Brusano	Pluralistische en bicommunautaire dienst voor coördinatie en ondersteuning van professionals in de eerstelijnszorg.
-Brusselse Bond voor het Recht op Wonen	Tweetalige groepering samengesteld uit een 60tal verenigingen die elk op hun terrein werk maken van de realisatie van het recht op wonen en ijveren voor goede en betaalbare woningen.
-Bruss'help	Bruss'help coördineert de noodopvang- en inschakelingsvoorzieningen voor dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De organisatie is gemandateerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en verleent diensten aan de bevolking en aan de gezondheids- en sociale actoren die met dak- en thuislozen werken.
-Bru-Stars	Het Brussels Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg voor kinderen en jongeren.
-CAW Brussel, Halle	In Vlaanderen en Brussel zijn er 11 Centra voor Algemeen Welzijnswerk. Deze centra bieden verschillende sociale diensten aan, onder een gemeenschappelijk beheer.

-CEMôme	Organiseert voor de gemeente Sint-Gillis buitenschoolse opvang en vakantieactiviteiten voor kinderen van de kleuter-en lagere school.
-Centrum voor dringend onthaal Ariane	Crisisopvang voor personen in acute psychosociale moeilijkheden die onmiddellijk nood hebben aan opvang.
-Centrum voor ervaringsgericht onderwijs	Dienst verbonden aan de KUL, die onderzoek doet, vormingen en werkmateriaal ontwikkelt op vlak van onderwijs, onthaal, preventie van emotionele problemen, zich goed voelen...
-CFSI	Staat voor Centre de Formation et de la Supervision en Institution van het Centre de Chapel aux Champs
-Cocom	Commission Communautaire Commune , of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.
-Convivence-Samenleven	Organisatie die ernaar streeft inwoners in de wijk te houden door hun woningen te verbeteren. Begeleiding en cursussen voor huurders en eigenaars over sociale en technische aspecten. Advies over renovatie, wijkcontracten en collectieve projecten van bewoners.
-Cultures et santé	Vereniging die actief is in Brussel en Wallonië, en die onder andere permanente vorming aanbiedt rond gezondheid en sociale cohesie. Hun doelpubliek zijn personen uit kansarme milieus.
-Dana	Biedt massage aan als relaxatie, aan mensen in moeilijke situaties (voornamelijk vrouwen en kinderen in onthaaltehuizen).
-Doucheflux	Zet zich in voor de meest hulpbehoevenden, met of zonder dag boven het hoofd, met of zonder papieren. Daartoe organiseert zij samen met hen activiteiten en biedt diensten aan.
-('L')Eglantier	Onthaaltehuis voor vrouwen, alleen of vergezeld van kinderen, in Braine-l'Alleud.
-Entre Autres	Dienst voor begeleid wonen voor mensen met psychiatrische problemen.
-Fedasil	Zorgt voor de opvang van asielzoekers en garandeert de kwaliteit binnen de verschillende opvangstructuren. Zorgt voor de opvang van niet begeleide minderjarigen. Coördineert de organisatie van vrijwillige terugkeer naar herkomstlanden.
- ('t) Folieke	't Folieke is een kinderkribbe in de Kogelstraat.
-Fonds Barones Monique van Oldeneel tot Oldenzeel	Fonds van de Koning Boudewijnstichting. Structurele en financiële steun voor organisaties die zich inzetten voor de verbetering van de woon-en levensomstandigheden van kwetsbare personen in België.
-(Le) Fonds du Logement- Het Woningfonds	Met steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil het Woningfonds de toegang tot huisvesting vergemakkelijken voor mensen met gemiddelde en bescheiden inkomens. Daartoe biedt ze onder andere hulp bij hypotheckrediet en bij het samenstellen van een huurwaarborg.
-(Les) Fonds Maribel social- Sociale Maribel	Het doel van de Sociale Maribel is bijkomende arbeidsplaatsen realiseren in de social-profitsector om tegemoet te komen aan de noden van de sector, de arbeidsdruk te verlichten, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, en de wachtlijsten te verkorten.
-F.R.A.J.E.	Studie –en vormingscentrum voor professionelen die met kinderen werken (0-12j)

- (Les) Gazelles de Bruxelles	Sociaal-sportieve organisatie die via sport mensen in kansarmoede versterkt. Met wekelijkse sportactiviteiten verbeteren ze de eigenwaarde, het lichaamsbeeld en het zelfvertrouwen van de deelnemers.
-Halte-accueil Creyelman	Kinderkribbe in het centrum van Brussel.
-Halte-accueil La Rimbambelle	Kinderkribbe toegankelijk voor kinderen uit kansarme gezinnen die zich re-integreren op de arbeidsmarkt.
-Hobo	Dagcentrum voor thuislozen. Biedt een zinvolle dagbesteding, trajectbegeleiding en doorverwijzing aan.
-IBO Buiteling	Buitenschoolse opvang voor kinderen van het Nederlandstalig kleuter- en basisonderwijs die in het Brusselse vijfhoek wonen.
-IBO Nekkersdal	Organiseert naschoolse opvang en speelweken voor Nederlandstalige kinderen uit Laken.
-(L')Ilot (le 160)	Crisisopvang en/of –huisvesting 24/24 per dag voor vrouwen, koppels, met of zonder kinderen.
-Interactie Academie	Organisatie in Antwerpen/Utrecht die gespecialiseerd is in systeemtheorie, communicatie en verhoudingen tussen mensen, en die opleidingen aanbiedt.
-IRAHM	Onderwijs en paramedische begeleiding voor jongeren met een motorische handicap.
-IRIS	Sociaal verhuurkantoor
-(De) Lariks	Beschut wonen en begeleidingsdienst voor mensen met psychiatrische problemen.
-Latitude Jeunes	Dienst van het ziekenfonds Solidaris die activiteiten organiseert voor kinderen en jongeren tussen 3 en 25 jaar, en voor jeugdwerkers.
-Lazare	Organisatie (overgewaaid uit Frankrijk) die projecten ontwikkelt waar voormalige thuislozen en vrijwilligers een woning delen.
-LOGO Brussel	Logo staat voor LOkaal GezondheidsOverleg, een netwerk van organisaties die samen aan de Vlaamse gezondheids-doelstellingen willen werken. Brussel heeft er één, dat deel uitmaakt van de VGC. Er zijn 6 thema's: gezonde voeding en beweging, tabak, alcohol en drugs, kankeropsporing, valongevallen bij ouderen, vaccinaties en geestelijke gezondheidsbevordering (preventie van depressie en zelfdoding).
-Maison de Jeunes l'Avenir	Biedt socio-culturele en socio-sportieve activiteiten aan voor jongeren tussen 12 en 26 jaar.
-Maison des enfants Françoise Dolto	Biedt educatieve en ontspannende buitenschoolse activiteiten aan voor kinderen van 6 tot 12 jaar.
-Maison Rue Verte	Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen
-(Het) Meervoud	Organisatie in St Agatha Berchem die activiteiten organiseert voor vrouwen en voor kinderen.
-Mes-tissages	Organisatie in Sint-Agatha-Berchem die educatieve- en vrijetijdsactiviteiten organiseert voor vrouwen en kinderen.
-New Samusocial	Biedt dringende opvang aan daklozen die nergens anders kunnen worden opgevangen. Mobiele hulpteams doorkruisen het Gewest 's avonds en 's nachts.
-Notre Abri	Onthaal en opvang van baby's en jonge kinderen van gezinnen in moeilijkheden.
-(Le) Nouveau 150- (de) Nieuwe 150	Sociaal verhuurkantoor dat ook begeleiding en schuldbemiddeling aanbiedt.
-ONE	Office de la Naissance et de l'enfance. Vergelijkbaar met Kind en Gezin.

-Pag-asa	Gespecialiseerd centrum voor de opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel.
-Paika	Pedo-psychiatrisch centrum van UZ Brussel.
-PMS	Centre Psycho-médico-social. Parallel aan CLB voor Nederlandstalige leerlingen.
-Poliade	Residentiële opvang van korte duur voor mensen met een verslavingsprobleem.
-Portali	Onthaaltehuis voor vrouwen met kinderen in Ukkel. Een tijdelijk project beheerd door Talita en Open Deur.
-RBDH	Rassemblement Bruxellois pour le Droit à l'Habitat. Zie Brusselse Bond voor het Recht op Wonen.
-SACADO	Dienst begeleid wonen van l'Ilôt.
-SAJ	Service de l'aide la Jeunesse: Openbare dienst die hulp verleent aan kinderen en jongeren in probleemsituaties. Het Franstalige 'Comité voor Bijzondere Jeugdzorg'.
-(De) Schutting	Deelwerking van CAW Brussel. Dienst voor integrale woonbegeleiding op maat van thuislozen.
-Service générale de délinquance juvénile	Dienst van Service d'Aide à la Jeunesse
-Sociale Maribel	Het doel van de Sociale Maribel is bijkomende arbeidsplaatsen realiseren in de social-profitsector om tegemoet te komen aan de noden van de sector, de arbeidsdruk te verlichten, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, en de wachtlijsten te verkorten.
-Source	Onthaaltehuis, dagcentrum en sociaal restaurant.
-SPJ	Dienst die de beslissingen van de jeugdrechter uitvoert.
-Stadskriebels	Sportfeest rond het kanaal in Brussel. Georganiseerd door n-Brussel, de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
-Talita vzw	Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen.
-Thuislozenzorg Vlaanderen	Organisatie die tussen 1990 en 1995 de onthaaltehuizen in Vlaanderen vertegenwoordigde.
-(Les) TMS de l'hôpital St-Pierre	Medisch sociaal werkers van de dienst ONE van St. Pieters
-Transit vzw	Opvangcentrum voor druggebruikers.
-VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
-Vivaction	Organiseert sportieve en culturele stages tijdens de schoolvakanties in Schaarbeek en Neder-over-Heembeek
-(La) Voix des Femmes	Dienst die vrouwelijke migranten begeleidt. Er worden ontmoetingen, uitwisselingen, Franse lessen georganiseerd. Er is ook een juridische dienst.
-Vokans	Organisatie die enerzijds de werkgevers en leidinggevenden ondersteunt op de werkvloer (oa door selecteren en opleiden van personeel) en anderzijds de tewerkstellingskansen van mensen verhoogt door vorming en begeleiding.
-Woningfonds	Met steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil het Woningfonds de toegang tot huisvesting vergemakkelijken voor mensen met gemiddelde en bescheiden inkomens. Daartoe biedt ze onder andere hulp bij hypotheek krediet en bij het samenstellen van een huurwaarborg.
-Yemaya	Onthaaltehuis voor vrouwen met of zonder kinderen, die slachtoffer zijn van intra-familiaal geweld. Het huis heeft een geheim adres.

-Zita inloopteam

Integraal laagdrempelig opvoedingsondersteuningspunt voor aanstaande ouders en ouders met kinderen tussen 0 en 6 jaar die in moeilijke sociale omstandigheden leven.

-ZNA UKJA

Universitaire Kinder-en Jeugdpsychiatrie Antwerpen